

Hevesvármegye

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

TARTALOM:

Lévay Mihály püspök, pápai prelátus Hatvan: Karácsonyi gondolatok.

Dr. Szmracsányi Lajos egri érsek karácsonyi ajándékozása.

Okolicsányi Imre alispán karácsonyi nyilatkozata.

Dr. Szinyei-Merse Jenő a képviselőház alelnöke lett.

Beszélgetés **vitéz Subik Károly** prelátussal: kereszténység, magyarság, zsidóság.

Dr. Okolicsányi Béla m. kir. tisztiorvos Gyöngyös: Anyai hivatás.

Öreg vitéz: Emlékezzünk régiekről. . . Jogesetek.

A báró Hatvany család karácsonvfája.

Dr. Urbán Gusztáv jogakadémiai tanár az egri jogakadémia diákszociális intézményeiről.

Dr. Czekkel Ferenc m. kir. liszti főorvos karácsonyi nyilatkozata.

Beszélgetés **Frank Tivadar** polgármester-helyettes főjegyzővel Eger város fejlesztési problémáiról.

Fenyvess Pál m. kir. gyümölcsstermelési intéző Tiszafüred: Minőségi gyümölcsstermelésünk előretörése.

Szent-Ivány Ottó joghallgató: Munka a Felvidéken.

Kiállítások a hatvani Kaszinóban.

Látogatásunk az Első Hatvani Műmalomban. **Kékessy Mihály** igazgató nyilatkozata.

Dr. Kálnoky László Eger. Ballada az őszi erdőkről. Vers.

Bucsuzunk.

Néhány szó a „Rongyosok”-ról.

Irodalom.

Továbbá hírek, beszámolók a megye minden részéből.

HATVAN
1938. DECEMBER HÓ 22.
IX. ÉVF. 15. SZÁM.

Nemzeti Hitelintézet R. T.

Gyöngyösi fiókja.

Hanisz tér 4. sz.

Telefon: 83 sz.

Takarékbetétek, Jelzálogkölcsonök.

Elfogad a banküzlet minden ágában megbízásokat.

Az első Magyar Általános Biztosító Társaság képviselője. Központ: Budapest, VII. Vilmos császár u. 25.

Fiókok: BUDAPESTEN. I. Krisztina város, VIII. József város, VIII. Budapestvidéki Rákóczi ut 9.

VIDÉKEN. Balassagyarmat, Gyöngyös, Gyula, Hódmezővásárhely, Kispest, Kisújszállás, Mezőtur, Miskolc, Nyiregyháza, Sátoraljaujhely, Szeged, Szentés, Törökszentmiklós, Zalaegerszeg.

Magyar Általános Hitelbank

BUDAPEST V. József-tér 3.

Alapítva: 1867.

Sürgöncim: Hitel.

Bankosztály, — Gabonaosztály, —

Cukorosztály, — Szeszosztály, —

Gyapjuosztály, — Biztosító osztály.

Budapesti hitelfiókok:

I. Disztér 16.

I. Krisztina tér 2.

II. Széna tér 5.

IV. Kálvin tér 1.

V. Berlini tér 9.

VI. Andrássy ut 33.

VII. Károly kir. u. 3.

VIII. József krt. 33.

Vidéki hitelfiókok:

Baja

Debrecen

Eger

Győr

Kecskemét

Miskolc

Nyiregyháza

Pécs

Sátoraljaujhely

Sopron

Szekszárd

Székesfehérvár

Brassó

Nagyvárad

Temesvár

Fiume

Kirendeltségek: Fadd, Paks, Tatabánya.

Gyöngyösi Szesz és Borkereskedelmi R. T.

GYÖNGYÖS

Tel: 22.

Téven ház

Tel: 22.

KÉSZIT rumot, liköröket csakis elsőrendű minőségben, különleges fajtákban.

Fergalomba hoz valódi, kisüstön főzött szilvóriumot, barack, törköly és seprő pálinkát, finom szeszt és borpárlatot.

A cég az évszázados Téven féle rum és likörgyár, szesz-nagykereskedés üzemét folytatja, italkülönlegességeit az egész országban ismerik.

Kérjen árajánlatot.

Első Hatvani Műmalom

MAGYAR-OLASZ BANK R-T. HATVANI FIÓKJA
ezelőtt Hatvanvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság H A T V A N .

A Magyar Nemzeti Bank mellékhelye.

Foglalkozik az összes kamatszerű ügyletek lebonyolításával A „Fonciere” Általános Biztosító Intézet főügynöksége, A magyar királyi Oszlársorsjáték elárusító helye. Készséggel áll rendelkezésre export és import ügyek, kompenzációs üzletek létrehozásában és lebonyolításában.

HEVESVÁRMEGYE

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER. ELŐFIZETESI ÁRAK: EGY ÉVRE 12 PENGŐ, FÉLÉVRE 6 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ

KARÁCSONYI GONDOLATOK.

Irta: LÉVAY MIHÁLY.

Végét járja már az ádvent, küszöbön a karácsony. Frissen esett havon hajnaltájában nem igen lesznek most már láthatók a hajnali misékre siető emberek lábnyomai, mint eddig, esendőbb lesz a falusi élet, legfeljebb egy-két ölésre kerülő hizó nyikantása veri fel a hallgatást imitt vagy amott.

A szép ádvent varázsos képe eltűnőben, de most ez se okoz olyan sopánkodást, mint más vesztések idején. Nyomába lép azonnal a karácsony és bőségesen kárpótolja az embereket. Ugyan miért, ugyan mivel kárpótolná? Ezt kérdezik azok, akik szorongó szívvel kelnek egyik napról a másikra. Az élet sok keserűségéért, ami jóformán mindnyájunkra nehezedik. Kárpótlós azoknak, akik a karácsonyi isteni szülőltben. Jézus Krisztusban hisznek, a szeretetnek mennyei ajándéka, melyet mindnyájunknak Ő hozott Atyjától, aki nekünk is atyánk.

Tagadhatatlan, hogy az ádventi napok nem csupán azoknak kedvesek, akiket éppen hitünk egyik nagy igazságának megalósulása emléknapijára készítő elő megható lelki gyakorlataival ez az időszak, de van abban valami, hogy ádventnek a kedvességében mások is örömet találnak. A karácsony ünnepének édes-sége pedig szinte bekopogtat azokba a szívekbe is, legalább gyermekkoruknak ilyenkor felújuló emlékeivel, amelyek még az élet küzdelmeitől megviselt embernek is kedvesek.

Hogy ne mondjunk sokat, hát nem érdekel-e bennünket, ha legalább néhány percre is az ilyenkor uccáról-uccára jövő menő betlehemes gyerekeknek a serege, akik naiv egyszerűséggel emlékeztetnek szerény mondókáikkal a betlehemi csodás éjszaka történetére. Vagy nem hatja-e meg az embert a gyermekek pásztorjátéka, mikor annyi közvetlenséggel szól Isten a gyermekek ajka által hozzánk felöttekhez?

Éppen tegnap este fordultam meg én is ilyen előadáson. A szereplő gyermekek helyes viselkedése, okos és bátor szereplése és magának az előadásnak a tárgya is olyan volt, hogy a jelenvoltakban a legmeghatóbb érzéseket keltette. Volt ott minden, ami igen jó irányban nevelőleg hat a gyermek lelkére, de a vallás gyönyörű szépsége mellett felhangzottak olyan dalokban és szavalatokban is, amelyek a hazaszeretnek örökké szép világába ragad-

ták a hallgatóságot magukkal. Egy rövid édes dalocska a többi közül: „Az én hazám a legszebb hon e földön, nem adnám el sem aranyon sem gyöngyön. Mert ha hazám gyöngyaranyon eladnám, úgy a magyar nevet is meglagadnám.” Az ünneplő ruhába öltözött gyermekek szemében a szív öröme, lelkük boldog-ága csillogott, mikor egyik a másikkal versenyezve ezt a szép dalt énekelték. Meglátszott rajtuk, hogy nemcsak fogalmuk van a hazáról, hanem annak szeretete be van írva benső világukba.

Könnyező férfiakat és nőket láttam ennek a dalocskának a hatása alatt. Lám, a szeretet valamennyi művészettel fel tudja venni a versenyt. A gyermeki szívek hazaszerete az embernyi emberek szívét is megindította. Mikor így karácsonykor Istennek irántunk való szeretetéért vagyunk hálásak, teszünk-e elhatározást magunkban, hogy a hazáját szerető Jézus Krisztus követésével mi is szeressük hazánkat! Szeressük polgártársainkat, magyar testvéreinket, szeressük ennek a nemzetnek minden tagját akként, hogy a magyar nemzet élete, boldogulása a mi szívünket dobogtató szeretet által is biztosítva legyen?

Ahol a karácsonyi isteni Kisdéd szeretete nem rakhat fészket a mulandó dolgokért futkosó emberek szívében, ott a hazaszeret dalát csak egyszer egy évben nyílik alkalomuk hallani így karácsonykor, akkor is a gyermekek ajkáról. Sok komoly megfontolásra nyújt alkalmat ez a felséges ünnep. Indítson mindnyájunkat a többi között arra is, hogy koporsónk zártáig, szívünk éjjelég ne felejtsük, de hiven kövessük ezt a gyönyörű dalt: „Az én hazám a legszebb hon e földön!”

Dr. Szmrecsányi Lajos egri érsek
ezer mázsa fát ajándékozott karácsonyra
az egri rokkantaknak és szegényeknek.

A magyar nemzetre felvirradt derüesebb napokban, Komárom, Kassa és a magyarlakta Felvidék többi része visszatérésének mámorosan szép ünnepnapjaiban többször volt alkalmunk látni Eger pátriárka koru, aggastyán főpásztorát. Láttuk érseki székekben buzgón imádkozni a nagy Te Deum napján. Láttuk főpásztori áldását osztani kocsijából lelkes és hűségese híreire. Azt is tudtuk, hogy feszült figyelemmel kíséri a nagy események menetét és minden-

kor készen áll minden áldozatra, melyet megkövetel a haza. Tudjuk, hogy örömmel dobbant nagy szíve, amikor megtudta a bécsi döntést és talán csak az vegyített némi ürmöt magyar lelkének igaz örömebe, hogy áldott szülőföldje, a gyermekkorának sok-sok emléket őrző sárosi és szepesi vidék még ott maradt, túl az új határokon, idegen hatalom alatt. Mégis együtt örül főgyűlölködőnek millió magyarjával, s nem mutatja a mi nagy örömeinkben, hogy őseinek földjére, a magyar történelmet őrző sárosi tájakra, szepesi hegyekre még mindig várnia kell.

Eljött a Karácsony. Az első szebb magyar karácsony husz évszázad bűnös után. S a Főpásztor szíve ismét karácsonyi szeretetre gyulladt, jóllehet mindig is ott ég, lobog magyar szívében a krisztusi szeretet szent lángja és ezt a szeretetet nemcsak tanítja a Főpásztor, hanem legelső sorban életének példájával hirdeti és példát nyújtó tetteivel gyakorolja. Most nem arról akarunk emlékezni, mennyi könnyet törölt le egész élete alatt a szegények és gyámolításra szorulóknak szeméből. Csak azt mondjuk el karácsonyi ünnepi lélekkel, hogy dr. Szencsényi Lajos egri érsek, a Szeretet ünnepének alkalmából első sorban ismét a világháború rokkantjai felé fordult. A főpásztori szív, mint ahogy mindig is különös gondoskodással viseltetett a háború élő hősei: a rokkantak, hadi árvaik és özvegyek iránt. Most négyszáz mázsa fát adományozott az egri rokkantaknak, a HONSZ egri csoportja útján. Ugyanezkor atyai szeretettel gondolt az egri szegényekre is és az egri Szegénygondozó Hivatal útján hatszáz métermázsos fát adományozott a város szegényei számára. A szegény családok gyermekei részére december 15-től március 15-ig napi száz liter tejet ajánlott fel. Karácsony van, az újságíró tolla szeretne ódai sorokat róni a fejedelmi adományok felett, különösen amikor érezzük, sőt tudjuk, hogy sokkal nagyobb és több azoknak az adományoknak a száma és összege, amelyek a szeretet titkos útján, nyilvánosság nélkül törlik a könnyeket és enyhítik a szegények és rászorultak bánatát a Főpásztor jószívűségéből és szociális lelkéből. Mégis minden ékes szó nélkül és minden ragyogó toll nélkül szebben beszél maga: a nemes eszelekedél.

Igazolva látom az eddigi optimista nézetemet.

Okolicsányi Imre alispán karácsonyi nyilatkozata.

Hagyományos szokás szerint az idén is felkerestük karácsony előtt Okolicsányi Imrét, Heves vármegye szerellett alispánját, hogy visszapillantva a múlt esztendőre és előretekintve a reánk következő új évre, karácsonyi nyilatkozatot adjon lapunk útján vármegyéje közönségéhez. Az alispán a következő közvetlen szavakkal teljesítette körszólóit:

— Mindenkor örömmel adtam a Hevesvármegyének karácsonyi intervjút, most kétszeres örömmel nyilatkozom és magyar szívem minden örömét szerelném széthinteni a színmagyar vármegye minden vidéke felé, mert megkezdődött régi álmunk, húszéves hitünk beteljesedése. Új törvényhatóságokat, új megyéket üdvözölhettem boldogan Heves vármegye közönsége nevében, a kiszélesített új országhatárok között. A magyarok Istenre visszaadta nekünk Kassát Komáromot, Ungvárt, Munkácsot, Lévát, Losoncot, Rimaszombatot, Érsekújvárt és sok-sok más kisebb-nagyobb várost és községet. Ugy érzem, hogy igazam volt, amikor mindig optimista voltam és minden eddigi nyilatkozatomban kifejeztem rendíthetetlen hitemet a szebb és boldogabb magyar jövőben. Milyen lélekemelő és boldogító tudat minden magyar szívnek, hogy az idén már együtt ül velünk a szeretet karácsonyfája alatt az az egymillió magyar is, akik az elmúlt évben még idegen hatalom elnyomása alatt, erőddökkel és géppus-

kákkal elzárt hazug határokon át gondolhattak miránk, szabad magyar testvereikre.

— A hála, szeretet és elismerés hangján tudok csak szólni azokról, akik a haza első hívó szavára fegyverbe öltöztek és élet-halálra készen kivonultak a határokra, hogy minden eszközzel biztosítsák a magyar nemzet jogait a Felvidék magyarokta területéhez. Heves vármegye vitéz fiait apáik hősi példáját követve, boldogan siettek a zászlók alá és kiérdemelték minden elismerésünket. Dicsérem itt nemcsak a fegyvert viselő katonákat, hanem azokat a derek magyar gazdákat is, akik áldozatkészen adták oda lovaikat és fogataikat a hadseregnek a haza hívó szavára. Újból láttuk, hogy ezzel a nappal nagy történelmi tettekre vagyunk képesek, mert itt mindenki hűséggel és fegyvelemben teljesíti kötelességét minden poszton, ahová hivatása és a legfőbb Hadur parancsa állítja.

— Az új eszmék viharában, amelyek itthon eltöltik a magyar lelkeket, Heves vármegye csendes szigetnek mondható, bár itt is lángolnak a nemzeti és keresztény megújulás vágyai a lelkekben. Népünk azonban hiven kitart kipróbált vezetői mellett és rendet, fegyelmet látok a megye minden vidékén, községben és városban egyaránt. A közigazgatásnak nagy és felelősséges feladata van most. Gátat vetni minden gyűlöletnek, lecsillapítani minden szenvedélyt, amely rombolásra vezet. Az idők engem igazollak. Alispáni állásom elfoglalása előtt támadtak engem egyesek, mert barátja voltam a földműves népnek. Nem tagadtam sohasem, hogy szívem minden magyar érzésével szeretem és magyar testvéremnek ismerem és ezem a magyar falu fiait, s tudom, hogy ők is szinte kivétel nélkül bizalommal vannak hozzám és én erre a népre mindenkor merek építeni. Alispáni működésem alatt mindenkor segíteni igyekeztem a falusi nép sorsán és ajtóm mindenkor nyitva állott és nyitva áll ma is a legszegényebb napszámos előtt is. Mégis jellemző, hogy most éppen azok hirdetik, hogy gyerünk közelebb a néphez, akik annak idején éppen azért róttak meg engem. Nem szemrehányásképpen mondom ezt, sőt örvendek, hogy én jártam már akkor is a helyes úton. Közigazgatásomnak is a legelső feladatául rendeltem el, hogy szociális lélekkel, szeretettel és megértéssel hajtás végre a törvényeket és törvényes rendeleteket. Ahol baj van, azonnal ott vagyunk a segítséggel. S az az elvem is bevált most is, hogy én nem az aktáknak, hanem az életnek az alispánja vagyok és leginkább személyesen, sőt legtöbbször a helyszínen intézem el az ügyeket.

— Nem kívánok itt részletekbe bocsájtkozni, csak megemlítem, hogy a megye inséges részein közmunkákkal és más megfelelő munka alkalmakkal fogunk jönni munkás népünk segítségére. Gazdasági életünk kiépítése egyre szebben és egyre nagyobb sikerrel folyik. Termelésünk minden téren növekszik és az értékesítési lehetőség is javul. A magyar közigazgatás új feladatait, amelyeket a kormányzat reánk ró, hazafias lelkesedéssel vállaljuk. Érzem, tudom, hogy nagy és történelmi események következnek még hazánkra a közeli jövőben is, éppen ezért csak egyet kérek mindenkitől: *békét, nyugalmat, magyar testvéri szeretetet, fegyelmet és összetartást.*

— Hálát adva Istennek, hogy hazánk megnagyobbodását megérihettük, boldog karácsonyt kívánok Heves vármegye minden polgárának. És sajnálattal veszem tudomásul, hogy a Hevesvármegye, amely mindenkor hivatása magaslatán állott és egyik legtekintélyesebb sajtóorgánuma volt a megyének, önként beszüntelt megjelenését.

Dr. Szinyei-Merse Jenő,

— a képviselőház alelnöke lett.

Dr. Szinyei Merse Jenő. cs. és kir. kamarás, a hatvani kerület országgyűlési képviselője, politikai pályafutásának értékes állomásához érkezett, amikor, amikor a képviselőház alelnökévé választották.

Dr. Szinyei-Merse Jenő politikai pályafutását a komoly, felelősségteljes munka jellemezte mindenkori. A hangos, jelszavas politikusokkal szemben a komoly munka embere volt, aki a bizottságokban végzte felelősségteljes munkáját, így többek között, mint a közoktatásügyi tárca előadója, hosszú évek keresztlül az egész Ház osztatlan elismerése mellett teljesítette a rá rótt nagy feladatokat.

Mint a NEP. országos alelnöke, majd ügyvezetője a pártéletben végzett kiváló szervező és adminisztratív munkát a párt osztatlan elismerése mellett

Komoly szaktudása és nagy felkészültsége, erélye, éleslátása és tapintata predesztinálják őt arra a magas pozícióra, amelyre képviselőtársainak bizalma emelte.

Kitüntetés számba menő megválasztása alkalmából nemcsak választókerületéből, hanem az egész országból tömegesen keresik fel gratulációjukkal a képviselőház új alelnökét.

Kereszténység, magyarság, zsidókérdés.

Beszélgetés Vitéz Subik Károly preláttal.

— Az eszmék zürzavara megüli ezt a nemzetet és ez a zürzavar éppen azokban az időkben kelt nyugtalanságot és lépi szét a nemzet testét, amikor a legnagyobb egyseget kellene mutatnunk kifelé, hogy megvívjuk külpolitikai harcainkat és összetartani idebenn, hogy megvalósíthassuk a reformokat. Ma mindenki a keresztény nemzeti gondolat hívének vallja magát, csak hogy ezt a két fogalmat kell felelősen értelmezni, s a vélemények megosztása megosztja az erőt is s a nemzetet esetleg kaptalanul teheti sorsdöntő küzdelmeinek megvívására.

Vitéz Subik Károly preátus kanonok mondotta ezeket a kiistávos mondatokat az Egri Katolikus Legényegylet 78. évi közgyűlésén. Az egész ország felhívta az egri főpap szavaira és a fővárosi sajtó is részletesen közölte. Munkatársunk karácsony előtt felkereste a prelátust, aki beszélgetése során ismét országos figyelmet érdemlő gondolatokat adott a ma áramló új eszmékről. Vitéz Subik Károly preátus ezeket mondotta:

— Ma szerintem minden magyar embernek vitéz Imre Béla miniszterelnök mögé kell állnia, mert a magyar kormányelnökben találjuk meg azokat a képességeket és azt az elhivatottságot, amelynek segítségével az önzetlen keresztény és szociális reformokat üdvösen megvalósíthatja a magyar nemzet. Nem lehet ezeket az eszméket egyes csoportoknak és pártpolitikusoknak kiséjálítani. Akik ezt teszik, azok önző törekvést mutatnak a hatalomra. Valamennyiünknek, minden magyar embernek szívében élnek és hevülnek a jobboldali, szociális eszmék, de

ezeknek az eszméknek megvalósításához kipróbált, kemény és önzetlen hazafiakra van szükség. Olyanokra, mint Imre Béla, aki nagy jövedelmű állását hagyta ott, hogy töviskoszorús önmérszóló és regeleg küzdelemmel járó hivatalát végezze a kormányelnöki székben. Hiába keresnénk a radikális táborokban ilyen alkalmas férfiakat. Sem tudásban, sem politikai és gazdasági ismeretekben, sem pedig önfeláldozó önzetlenségben nem találunk hozzá hasonlót.

— Senki sem kételkedhet abban, hogy én nem vagyok filozofemita. A zsinagógák ablakainak beverését mégsem tartom építő politikának. A zsidó kérdést meg kell oldani, mert nagy eltulodásokat észlelhetünk a magyar élet sok ágában a zsidóság javára és a keresztény magyarság kárára. A zsidó kérdést azonban nem úgy kell megoldanunk, hogy a vidéki kis zsidókat üssük, hanem keresztény gazdasági életet, krisztusi gazdasági rendet kell teremtenünk.

— A zsidókérdést keresztény gazdasági rend átszervezésével kell megoldanunk és olyan gazdasági életet kell teremtenünk, amelyben a keresztény magyar boldoguljon elsősorban. Mindenesetre meg kell becsülnünk azokat a zsidókat, akik a magyar hazára iránti kötelességüket pénz és vér áldozatával mindenkor híven teljesítették. A sajtóban is uralkodó pozíciót foglalt el nálunk a zsidóság. Én az eddigien is tovább mennék a sajtó átszervezésében és nem tartom kívánatosnak az 1918-as szellemű sajtó fenntartását. Még 50 évvel ezelőtt nem volt annyira kártékony ez a sajtó sem, mint ma, mert félszázaddal ezelőtt még kevesen olvastak újságot, jobbára városi emberek és falusi intelligencia volt a közönségük, de ma ugyiszólván mindenkinek olvassa az újságot és ezáltal megnövekedett a sajtó mérgező, erkölcsonló befolyása.

— Semilyen politikában nem lehet azonban csak jelszó a kereszténység. Aki a keresztény élet jelszónak tekinti, az nem épít, hanem rombol és felszabadítja a szenvedélyeket, amelyeket azután nem tud lecsillapítani.

— Magának a zsidókérdésnek a legteljesebb megoldásával sem oldjuk azonban meg a magyarság minden életproblémáját. Jönniök kell a nagy reformoknak és ezek jönniök fognak, bármennyire tiltakoznak is ellenük az érdekeltek. Nem szükséges azonban, hogy túlzóan radikális partok és emberek oldják meg ezeket a kérdéseket. Nem lehet és nem szabad lemásolnunk más népek és hatalmak módszereit. Nekünk a sajátos magyar viszonyokhoz, a magyar lélekhez és a magyar hagyományokhoz hűségeseinknek kell maradnunk a nagy reformok maradéktalan végrehajtásánál is. Nem gyűlölettel és harci fenekedéssel kell dolgoznunk, hanem józan, higgadt megfontolással. Nem tartom förtelmesnek azt, aki gyűlölettől tájékozódik, hanem csak azt, aki józanul és felelősséggel cselekszik.

— A Mindenható Isten jószágából részescsi voltunk ez év végen a magyar feltámadás hajnalhasadásának. Nagy örömünk ne maradjon muló érzélem, hanem kövessék azt most már minden téren a nemzet megújulását hozó alkotó munka. Egységünkkel, felelősségünkkel, az egész magyar népnek boldogulását biztosító gazdasági és politikai reformokkal meg kell mutatnunk a történelem szigorú bírálata előtt is, hogy mi egymáshoz keresztényi szeretettel regaszkodó, igazi magyar testvérek vagyunk valamennyien és méltók vagyunk annak a hitnek beteljesedésére, amit Nagymagyarország új keretekben és új kötelekekben eljövő feltámadásának nevezünk.

Anyai hivatás.

Irtá: Dr. Okolicsányi Bela.

Nap nap után olvassuk a napilapokban és a társadalmi folyóiratokban a népszaporodás csökkenése, az egyke és a gyermektelenség elbűnülése közleményeit.

Sokan foglalkoznak ezzel a témával, maga az állam, az egyház is, a tudós, a szociológus, az orvos stb. Sajnos a jelen még azt mutatja, hogy még mindig nem foglalkoznak elegendő megállapodásra ezideig jutni nem tudtak. Azonban nem szabad a munkát abbahagyni és a gondolatot állandóan felszínen kell tartani, amíg eredményesen meg nem tudjuk oldani a kérdést.

Szerintem a témát a nép közé kell vinni, meg kell a néppel ismertetni, szeretetni és értetni, milyen fontos tényező ez az állami és egyházi berendezésünkben, mert nem mindegy az, sem faji, sem nemzetgazdasági, sem állami, sem egyházi szempontból, hogy van-e népszaporodás, vagy nincs. De nem mindegy az sem, hogy a népszaporodást a nép milyen rétege adja. Viszont az sem közbűös, melyikből volna az kívánatos.

Ma valahogy olyan korszakot élünk, a gyermekszaporulat szempontjából, amely bizony sem keresztényi, sem társadalmi szempontból nem válik dicséretünkre. Ugy látszik mintha félnének a gyermekszaporulattól és a modern szólamódnak, a gazdasági viszonyoknak köpenyegébe burkolózva mentegelnék magukat. Van is benne valami igazság. Azonban ma sokkal nagyobb, a mai modern kor által kitermelt mélyebb okai is vannak a gyermektelenségnek.

Tudvalevő dolog, hogy a nő egy őcsirával születik, amely őt az élete során fokozatosan az anyaságra készíti elő. Ha ez így van, aminthogy így is van, akkor a nőnek csak egy hivatása lehet az életben, anyává lenni, hogy családjunk, fajunk, nemzetünk, emberi nemünk fennmaradásának továbbfolytatóját adja. Az bizonyos, hogy ez a szent és nemes hivatás a nőnél abban az időben áldozatot követel. Ettől az áldozattól félnek egyesek, mert nem akarják magukat feláldozni és félnek az anyai szent fájdalomtól. Mások pedig azért tartják magukat távol az anyai hivatásuk köteleességének teljesítésétől, hogy a társadalmi élet örömeiről egy időre ne legyenek kénytelenek lemondani. Sokakat még a gyermeknevelés gondjaitól való oktalan félelem tart vissza.

Vannak, akik gyermek hijával kutyák tartásában, becézgetésében keresik egyéni elgondolásuk kielégítését megtalálni. Ez a kutya kultusz. Ez nemcsak nálunk, hanem az egész világon divik. A kutya szeretete emberi dolog. De túlzásba menni ezen a téren abnormális tünet. Olvasom, hogy Franciaországban már olyan kutyatemetők vannak, amelyek vatekszenek az emberi temetőkkel. Díszsirkokat építenek és díszsirkókat állítanak fel számukra Normális állapotnak nevezhető ez? Szabad-e, hogy a család öröme a gyermek helyett kutya legyen? És szabad-e normális tünetként tűnni az emberiség ezen degenerálódását? Nem lázad-e fel itt a keresztény emberi ész, hogy a fölséges gyermekember helyettesítője gyanánt szerepeljen a kutya. Lehet az a családban egy nagyon felhasználható valami, de semmiestre sem egy gyermeket helyettesítő, mert a gyermek vér a mi vérünkéből, hús a húsunkból, lélek a lelkünkéből.

Az erkölcsi érzék ezen fogyatkozásával szem-

ben fel kell vennünk a harcot, mert ma már ott tartunk, amint statisztikailag hozták, hogy amíg Budapesten 1921-ben 16 000 csecsemő élt s ugyanakkor 12 000 ölebet tartottak, a múlt évben már csak 9 600 csecsemőt tartottak nyilván és azzal szemben a kutyák száma 23 000-ra emelkedett. Itte itt beszélnek a számok, mennyire süllyedt a gyermekkultusz és mennyire virágozik a kutya kultusz.

Az emberi és keresztényi érzés és a jog felhárad ez ellen és felemeli szavát, hogy katedrálról, templomi szószékről hirdessek az emberi méltóság eme megcsúfolását. A társadalom felvilágosításával pedig oda kell hatni, hogy akadályoztassék meg a szeretnek ilyenben való megnyilvánulása és majmolása, nehogy a gyermeknevelés pótszere a korcs és degenerált elgondolás, a kutya kultusz legyen.

Szomorú dolog az, hogy egy nő az élete folyamán, mert szent hivatását nem teljesíti, kifogásokkal állítja magát. Ő magát iparkodik megnyugtatni, hogy lelkiismereti furdalást ne érezzen, azt azonban elvonni nem tudja, mert a lelkében keletkezett úr az isteni természet törvényei szerint csak gyermekáldás útján tölthető be.

A mai modern családi élet gyermek nélkül sivár, pusztá, önző, szeretet hijával ideig-óráig csak érzéki élet, minden lelkiesség nélkül, amely későbbi időkben esetleg csömörben végződik.

Ezzel szemben az a családi élet, ahol a gyermek megjelenik, már magával hozza a szülői hajlékba a házastársak közé a derűt, a tapintatot, önuralmat, alkalmazkodást, gyöngédséget, elnézést, önfeláldozást, szamermet, munkakedvet, amely csamegtanítja arra, hogy miért él és mivel tartozik a látnak. Szóval minden jó, ami egy családban előfordul, csak neki köszönhető.

Fel kell tehát rázni minden egyes embert a közönyösségből, hogy tudatára ébredjen annak, hogy családi életének legnemesebb célja nevének és vérenek az utódban, fájának az államban és keresztényi lelkének az egyházban való fennmaradása.

Az anyát pedig arra a keresztény erkölcsi piedesztálra kell helyezni, hogy átérzve élete szent hivatását, azt kötelesség tudatában töltsse be és a reá rótt áldozatot úgy a családdal, mint pedig az egyházzal és állammal szemben mindenkor hozza meg.

Fel kell tehát rázni minden egyes embert a közönyösségből, hogy tudatára ébredjen annak, hogy családi életének legnemesebb célja nevének és vérenek az utódban, fájának az államban és keresztényi lelkének az egyházban való fennmaradása.

Az anyát pedig arra a keresztény erkölcsi piedesztálra kell helyezni, hogy átérzve élete szent hivatását, azt kötelesség tudatában töltsse be és a reá rótt áldozatot úgy a családdal, mint pedig az egyházzal és állammal szemben mindenkor hozza meg.

Vedd hozzá, hogy a társadalom minden egyes tagja ebben az elgondolásban tudni fogja kötelességét és részemmel arra, hogy a családi élet tulajdonképeni célja az utód, kiben önmagát látja és aki neki földi örömet adja, akkor nem lesz idegenkedés a gyermekszaporulattal szemben. Az az ember megnyugvással távozik majd egykoron Isten rendeltetése szerint a földi pályá szinteréről annak tudatában, hogy a további földi élete utódjában folytatódik.

Vedd hozzá, hogy a nemiség Isten ajándéka Termékenység nélkül felbomlik az egész állami, egyházi és társadalmi élet. Jaj annak a nemzetnek, ahol az anyák méhe meddő marad, mert az a nemzet halálra van ítélve.

Nem szabad tovább túrnunk, hogy a bűnözők tovább garázdálkodjanak, hanem dolgoznunk kell az új keresztény családi élet megteremtésén, amelyben a szülő anyák, mint az emberiség fennmaradásának továbbfolytatóját adók nem lesznek lenézve, hanem elismerésben és megbecsülésben részesülnek és szent áhitattal tekint fel rájuk mindenki az ő nemes és szent hivatásuk idejében, mint olyan igaz magyar anyákra, akiknek lelkében az isteni szikra meggyúlt, hogy áldozatot hozzanak a haza szent oltárára.

Emlékezzünk régiekről . . .

Jogesetek.

Van nekünk egy nagyon kedves fiskális barátunk, akinek legfőbb igyekezete, hogy vajnál lágyabb jó szívét minél szigorubb külső alá rejtse. Mindent megbocsát, csak azt nem, ha a rovására mulatnak. Épen ezért ezt a kis históriát is csak név nélkül merem közre adni.

Ez a mi fiskális barátunk inkább polgári perekkel foglalkozik s épen ezért csak ritkán, — majdnem azt mondhatnám szórakozásképen — ül a védői asztal mellé. Eselünk is ott történt, már jó régen, a békeidőkben, amikor az ügyészi teendőket egy fiatal, csipős nyelvű, maliciózus alügyész látta el.

Védőnk természetesen bonckés alá vette védeltje érdekében az ügyészi vádat és felementést kért a szerinte alaptalan vád alól.

Alig, hogy leült a védő, a temperamentumos fiatal ügyész úgy ugrott fel, mintha puskából lőtték volna ki és szokása szerint, hol csipkelődve, hol dorongolva replikázott a védőnek, gondosan ügyelve arra, hogy a védőt jobban sújtsa, mint a vádlottat.

A fiatal alügyész modorához nem szokott védőnket kissé zavarba hozta az éles replika és nagy szerényen — az utolsó szó jogán — még egyszer felállt, hogy meggyőzze a maga igazáról a tekintetes kir. törvényszéket.

Kezdte pedig viszonzását ezzel az irodalmi ismeretre valló bevezetéssel:

Most úgy tett velem a kir. ügyész ur, mint a Pelsőfi juhász. A vádlottat akarta bemártani és rajtam ütött végig a botjával.

Még a leglehetségtlenebb helyzetben is komoly Farkas Pál tanácselnök is elmosolyodott erre a melléfogásra.

**

A valuta—ingadozásoknak korszakában az „arany valuta” szó mindenki száján forgott, de nem mindenki értette meg, hogy mi az.

Fiskálisunkat is felkereste egyik szegény szomszédja és megkérte magyarázza meg neki, hogy mi az az aranyvaluta, meg papirvaluta?

Fiskálisunk mindig barátja volt a kézzel fogható, egyszerű magyarázásoknak.

Megkérde hát az alyafit:

— Mondja csak öregem, mije van kendnek papirban?

— Semmi. —

— Hát az lesz kendnek aranyban. Ez az aranyvaluta.

Öreg Vitéz.

A Báró Hatvany család karácsonyfája.

Évtizedek óta megismétiődő jelenség, hogy karácsony szent ünnepén, iskolás gyermekek százai jelennek meg Hatvan utcáin uj cipőkben, uj ruhákban, mosolygó arccal, örvendő szemmel.

A hatvani társadalmi egyesületek, felekezeti és jótékony egyesületek, egymással nemes versenyre kelve ajándékozzák meg Hatvan szegény gyermekeit téli ruházattal.

A báró Hatvany család emderbaráti szeretete és nemes nagylelkűsége simulva mindenkor a nehéz időkhöz, — előljár az isteni parancs gyakorlásában.

Az idén is 600 didergő, fázó gyermek fog a cukorgyárban felállított karácsonyfa fényében meleg téli ruhához, cipőhöz jutni, amely megvédi őket a hideg tél viszontagságai ellen.

A mai nehéz, sorsdöntő időkben bizony, mindenkinek így kellene teljesíteni kötelességét. Munkát kell adni a dolgozó kéznek, és az emberszeretet oltárán áldozni kell, hogy a nemzet szűkölködő fiai is emberi megélhetéshez juthassanak.

Rendületlenül állunk őrhelyünkön !

Az egri helyőrség csapatai a Felvidék felszabadulása során feledhetetlenül szép ünnepség között vonultak be az ősi Rozsnyó város falai közé. Eger város képviselőtestülete a bevonulás alkalmából büszkeséggel és izzó hazafias lelkesedéssel üdvözölte háziözredét. Az üdvözlésre az alábbi távirat érkezett:

Nagyságos Braun Károly polgármester urnak

Eger.

A magyar királyi „Dobó István” 14. honvéd gyalogezred minden egyes tagja nevében hálásan köszönöm Eger város képviselőtestületének kitüntetett megemlékezését és önzetlen hazafiai szeretettől áthatott meleg üdvözlését. Dobó István katonáinak ősi hagyományaihoz hiven, magyar hittel, rendületlenül állunk őrhelyünkön és innen küldjük szívélyes és szeretetteljes üdvözléseinket.

Nemes Weinmann
ezredes.

Itt állunk boldogan, felszabadultan . . .

Léva város válasza Eger üdvözlésére.

A felvidéki bevonulások novemberi mámorában Eger képviselőtestülete különös szeretettel üdvözölte a visszatért Léva városát. Léva város bírójá a következő levélben válaszolt az üdvözlésre:

HATVANI NÉPBANK R. T.

ALAKULT 1893-BAN.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár érdekeltsége.

Fiókiintézet: LŐRINCIBEN.

Affiliált intézet: ASZÓDI HITELBANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Nagyságos Braun Károly polgármester urnak
Eger.

Leva város közönsége nevében tisztelettel megköszönöm városunkhoz intézett üdvözlését azon alkalomból, hogy városunk a husz évig tartott idegen uralom és elnyomtatás alól felszabadult.

Itt állunk boldogan, felszabadultan, husz éves mostoha sorsot elszenvedetten és érezzük az anyaországi testvér magyar városok felénk nyújtott testvéri karjait. Kérjük, öleljenek keblükre minél szorosabban és feledtessek el velünk az elszenvedett huszévi mostohaságot. Bennünk mindig igaz, a boldogabb magyar jövőért és a nagy Feltámadásért küzdeni nem szűnő testvérekre találunk.

Hazafias üdvözléssel:
Hám Ödön
városbíró

Dr. Urbán Gusztáv az egri jogakadémia diákszociális intézményeiről.

Katolikus intézményeinket jellemzős értékelésüket is sokszor hátrányosan befolyásoló jellemvonásuk a tulzott szerénység és szociális munkálkodásuknak véka alá rejtése. Ki tudja például lapunk olvasói közül, hogy vármegyénk egyik legjelentősebb kulturális intézményének, az egri érseki jogakadémiának országos viszonylatban is elsőrendűen kiépített diákszociális intézményei vannak, melyek sok tehetséges igyekvő, de a szegénység béklyóival küzdő ifjút az érvényesüléshez hozzásegítettek és boldoggá tettek!

Lapunk munkatársa felkereste dr. Urbán Gusztáv jogakadémiai tanárt, a jogakadémia diákszociális ügyeinek uttorójét, aki a következőkben volt szíves a főiskolai ifjuság jóléti intézményeinek áldásos működéséről beszámolni.

— A világháború és az utána következő politikai és gazdasági megrázkódtatások romba döntötték virágzó munkánkat és megsemmisítették szinte az egész országban páratlanul álló nagy összegű ösztöndíj alapítványainkat. Ez utóbbiak helyreállítására a nehézségek között nem gondolhattunk; ki törekedhet a tőkegyűjtésre egy lerongyolódott országban akkor, amikor a nyomor örvényében küzdő derék magyar ifjak közvetlen megsegítése a legsürgősebb feladat! Éppen ezért 1924-ben az egri ferences atyák jóságos segítségével rendházukban újra megnyitottuk az akadémia mensáját, mely jó és bőséges ellátásával, olcsóságával s főként nagyméretű, 20—50 százalékos kedvezményeivel eddig is már több mint háromszáz ifjút segítettek át az akadémiai évek anyagi nehézségein. Az emericánás gondolat egri térhódítása magával hozta később az összes akadémiai diákjóléti és nevelő intézményeknek az Emericana mensakörébe való bekapcsolását; így lett mensánk Mensa Emericana, internátusunk Collegium Emericanum, lövészcsapatunk emericánás lövészszázad. Mensánk jelenleg az Eszterházyana corporatio helyiségeiben van elhelyezve, melyek a magyar stílusos berendezésével igazi otthon nyújtanak a résztvevőknek.

— Öt éven keresztül, az 1931/32 s az 1935/36

tan éveken keresztül az egri minoriták rendházában P. Zverdorics Imre minorita atya megertése révén és igazgatása alatt sikerült egy nagy reményekre jogosító főiskolai internátust létesíteni és fenntartani, mely azonban az egri rendház anyagi válsága következtében kénytelen volt működését beszüntetni. Hogy mily fontos érdeke volna az akadémia számára egy korszerű s jutányos díjakkal dolgozó internátus fenntartása, azt mi sem mutatja jobban, min az, hogy a Collegium Emericanumot, a gondos lelki nevelést kívánó szülők messze vidékekről szívesen kerestek fel s az akadémia hallgatói létszámának öröndetes gyarapodása nem utolsó sorban ennek az érdeklődésnek köszönhető.

— A 25, 50 és 75 százalékos összegű tandíj-kedvezményekben a beiratkozott hallgatóknak 10 százaléka részesíthető. A tandíj-kedvezmény elnyerése feltételi között szerepelnek: az állandó szorgalom az előadások hallgatásában, jó és jeles sikerű kollokviumok és alapvizsgák, a diákegyesületek életében való intenzív és példaadó közreműködés, a lövészgyakorlatokban való buzgó részvétel. Különösen az utóbbi szempontok azok, melyek lényegesen eltérnek az egyetemeken és főiskolákon szokásos tandíj-kedvezmény juttatási szempontoktól. Gyakorlatunk egyenes folyománya annak az elvnek, hogy egy főiskolán nemcsak a szorosán vett oktatásnak kell dominálni, hanem a nevelés gondolatának minden vonalon hatályosan kell érvényesülni: a nevelés pedig a ma érvényes tanulmányi rend mellett szinte kizárólagosan az akadémiai diákéletben, a tanári kar egyes tagjainak irányítása alatt működő különböző célkitűzésű diákegyesületben valósítható meg.

— A Jogakadémiai Kör, az emericánás corporatiók értékes tankönyv segélykönyvtárakat tartanak fenn. Az elég gyakran változó joganyag mellett s a szinte megfizethetetlen árákkal diszorgó jogi könyvek mellett áldásos tevékenységet fejtenek ki ezek a segélykönyvtárak.

— Érdekes diákszociális kezdeményezés végül az Agria corporatio által létesített balatoni üdülőttelep Fonyódligeten. Eleinte sátoráborokban nyaraltak fiaink a Balaton mellett, majd telket vettek áldozatkészségükből összeszedett fillerekből, 1936-ban pedig önkéntes munkatábor segítségével saját maguk építették fel üdülőházat, amelyet azóta is min-

A Gyöngyösi Takarékpénztár Egyesület

Alapítva: 1867. évben

Érdeklődésben (affiliált) a Magyar Általános Hitelbankkal és a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bankkal. Az Adria Biztosító Társaság főügynöksége.

Kölcsönöket folyósít. Elfogad betéteket. Minden banki üzlet előnyös lebonvolítására megbízásokat vállal. Minden biztosítási üzletággal foglalkozik. Telefon: 18 sz.

den évben néhány helyiséggel bővítettek. Fenkölt lelki protektoruk iránti hálaból 25 éves érseki jubileuma alkalmából ezt az üdülőházat „dr. Szme-recsányi Lajos Üdülőház”-nak nevezték el. Nyaranként sok olyan ifju s volt akadémiai hallgató élvezi most a Balaton szépségeit s áldásait, akik ez indítás nélkül vagy soha, vagy csak jó későn jutottak volna el a szépséges magyar tengerhez. Országos feltűnést keltő érdekessége még ennek az üdülőháznak, hogy benne az egri jogászfiúk saját kezelésükben s önkéntes munkájukkal „Diakbolt a három paragrafushoz” címen fűszer- és vegyeskereskedést tartanak fenn, amelynek jövedelméből utazási és nyaralási segélyt adnak rászoruló bajtársaiknak.

— Mindezek a diákszociális intézmények azonban nem fejthetnek ki áldásos tevékenységüket a kívánt mértékben, ha megértő szívek nem állanak a mögöttük anyagi áldozatkészségükkel. Így elsősorban a hála hangján kell megemlékeznünk Dr. Szme-recsányi Lajos egri érsek úrról, aki az akadémia fenntartási költségeken felül a mensát, a diákegyesületeket s a tandíjkezdvezmények juttatásaival az ifúságot évről évre hatalmas összegekkel támogatja. Ezirányu terheiben megértéssel osztózik a társfenntartó székesfőkapitány is. Jövevőink közé tartoznak Hevesvármegye törvényhatósága, Eger város, az egri főegyházmegye papsága, a Jogakadémia Barátainak Szövetsége. Volt hallgatóink példaadó hűséggel emlékeznek vissza küzdelmes akadémiai éveikre s egyre többen juttatják kifejezésre hálájukat Alma Materük diákszociális intézményeivel szemben.

— Még csak egy dolog volna kívánatos ezen a téren. Annak a külföldi példának az utánzása, mely szerint a társadalom érdeklődésének, szeretetének s anyagi áldozatkészségének jobban át kellene ölelni a körében élő működő s annyi jó hatást kifejtő főiskolát, mint ahogy az nálunk történik. Külföldön a társadalom együtt el a maga vidékének Alma Materével, azt dédelgeti, támogatja alapítványjával s szerény filléréivel, érdeklődik minden ügyes bajos dolga iránt. Nálunk mindent rábízunk az államra, vagy ha egyházi intézményről van szó, az egyházra. Ez nem helyes felfogás. Végeredményben pl. egy ilyen főiskola, mint éppen az egri jogakadémia, a maga szellemi és erkölcsi hatásának sugarát válogatás nélkül szórja a körülötte lévő társadalomra, továbbá anyagilag is mennyi jót tesz a maga körében. Hány heves megyei s egri egyházmegyei ifju nem szerezhetett volna diplomát, ha az egri Alma Mater nem gondoskodott volna róla szerető szívvél s nem állított volna be annyi társadalmi erőt így is szolgálatába, mint ahogy eddig tette. A gazdasági viszonyok elnehezültével, amelyek elsősorban az értelmiségi középosztály szintje felé törő lehetséges ifjuságra nehezdednek legsúlyosabban, a társadalom szeretetteljes érdeklődésének s áldozatkészségének fokozott megnyilvánulása fölölttél kivánatos volna.

... Urbán professzor nyilatkozatát készséges örömmel tolmácsoljuk lapunk hasábjain olvasóinknak, akik tanui lehetnek a nyilatkozat szaván keresztül az ősi Alma Mater falai közt folyó, az ifjúságot nemcsak oktató és nevelő, hanem melegen szerető, testi és lelki szükségleteiről egyaránt gondoskodó munkának. Szeretnők, ha felhívása a heves megyei társadalom körében is megértésre találna.

k— r.

Tej-akció a hevesmegyei szegény- gyermekeknek.

Dr. Czekkel Ferenc magyar királyi tisztí főorvos
karácsonyi nyilatkozata.

A karácsonyi ünnepek küszöbén dr. Czekkel Ferenc m. kir. tisztí főorvos a következőket mondta munkatársunknak, amikor őt a megye egészségügyi viszonyairól megkérdeztük:

— Heves vármegye közegészségügyi viszonyai nagy mértékben javultak 1938-ban. Népeességünk szaporodása, ha nem sokkal is, de felette áll az országos átlagnak. Ennek okait és a vonatkozó statisztikai adatokat most dolgozza fel a tisztífőorvosi hivatal. A falvak orvosi ellátása terén óriási haladást jelent a belügyminiszter ur intézkedése, amely minden eddig még ellátatlan körzetben vagy községi, vagy körorvosi állást létesített. A belügyminiszter ur most elrendelte a tej-akció bevezetését, amelyet a Zöldkereszt utján bonyolítunk le. Ez hasonló lesz a cukorakcióhoz. A tej-akcióban minden 12 éven aluli szegénysorsu gyermek részvesz és havonta orvosi vizsgálat alá vonják ezeket a szegény gyermekeket. A gyermek-egészségügyre nagy javulást várunk a tej-akciótól, amely mint szociális segítség is igen jelentősnek mondható.

GERGELY FERENCZ

Mélyszéges részvétellel töltött el bennünket a gúszáhir, amely Gergely Ferencnek, a Magyar Föld r. t. a nagygomposi és tarnaméri uradalmak igazgatójának oly korán bekövetkezett halálát jelentette.

A mindössze 52 esztendőtt élt Gergely Ferenc igazgató szeleskörű, nagy tudásával, kiváló szervező és alkotó képességeivel országos viszonylatban is kitűnő nevet szerzett magának.

Nagykonceptióju ember volt, hatalmas munkabíró képességgel s szinte felülmulhatatlan tenniakarással. Talán azt mondhatjuk, éppen ez a tulajdonsága vitte oly korán a sirba, mert szervezetét idő előtt felőrölte a szinte éjt nappallá tevő munkateljesítmény.

De nemcsak mint kitűnő gazdasági szakember tette nevét közismertté, hanem áldozatkész emberséges szíveről is ismert volt, és a szegényekért s a szociális intézményekért mindenkor a legnagyobb áldozatokra is készen volt.

Az a hatalmas tömeg, amely koporsóját f. hó 12-én a nagygomposi gúszházból a 7 kilométeres uton gyalog, kocsin, autón a hatvani izr. temetőbe kísérte és amely az ország különböző részeiből gyűlt egybe, — mutatta azt a nagy szeretetet, amelyben az elköltözöttet főnökei, munkatársai, tisztelői és barátai részesítették.

Árván hagyott családját: özvegyét, Nemes Paulát, gyermekeit: Andrást, Tusit, Györgyöt és Pált, vétét dr. Gáspár Bélát zokogó, résztvevő szívvél vették körül a barátok, tisztelők és simogató kezűkkel igyekeztek enyhíteni azt a mérhetetlen fájdalmat, amelyet az elköltözött korai halálával okozott.

Ha Gyöngyöst

utbaejti, ne mulassza el felkeresni

a Hungária Szálló éttermét,

melynek konyhája kiválóságáról
országosan ismert.

Eger városfejlesztési problémái.

Beszélgetés Frank Tivadar polgármesterhelyettes főjegyzővel.

Az egri városházán a mai időkhöz méltó megértés, béke és szeretet jegyében folyik a munka. A polgármesteri állásért az elmúlt évben kezdődött pártvillongás teljesen elcsendesedett. Braun Károly polgármester szolgálati éveinek teljes kitöltésével is fiatalos erővel és eréllyel végzi vállalt nagy feladatát: a beruházások nagy adósságainak törlesztését s emellett a város pénzügyi gazdálkodásának egyensúlyban tartását. Kiváló munkatársa a polgármesternek Frank Tivadar polgármesterhelyettes főjegyző, akit általában az egri városháza egyik legerősebb gazdasági kapacitásának ismernek el még azok is, akik a közélet küzdelmeiben itt-ott ellenfeleinek mutatkoztak. Munkatársunk felkereste Frank Tivadart és kimerítő beszélgetést folytatott vele a város jövő fejlesztésének problémáiról. A polgármesterhelyettes városi főjegyző a következőket mondta beszélgetésünk során:

A városfejlesztés az a közigazgatási tevékenység, amely a város lakossága részére szélesebbkörű életlehetőségeket, új és az eddiginél megalapozottabb kereseti lehetőségeket nyújt, polgárainak nyugodt és biztos megélhetését biztosítja. A városfejlesztés főképpen beruházó tevékenység, új beruházások sorozata, amely a hatósági komoly és céludatos munka és irányítás mellett komoly beruházási tőkéket is igényel. Csak rendezett háztartású pénzügyileg megalapozott város gondolhat tehát városfejlesztésre, amelyik a rendes kiadásokra szükséges bevételeken felül olyan forrásokkal is rendelkezik, amelyek új beruházási tőkék igénybevételét lehetővé teszik.

— Eger háztartási helyzete ilyen lehetőségekre kevés reményt nyújt, üzemeinek helyzete azonban annyira javuló formát mutat, hogy véleményem szerint már a legközelebbi jövőben megindulhat — a véleményem szerint — a beruházó, városfejlesztő munka. Ezt azonban meg kellene előznie bizonyos intézkedéseknek. Szerintem a következőknek:

1. A város pénzügyi hivatalainak személyzeti átszervezése, hogy nagyobb és felelősségteljesebb pénzügyi adminisztráció intézésére elegendő és megfelelően képzett személyzet álljon rendelkezésre.

2. A pénzügyi hivatalok belső munkarendszereinek racionalizálása.

3. A köztartozásoknál és üzemeknél fennálló hátralékok generális rendezése.

4. Az adóssági állomány, főképpen a rövidlejáratú hitelek rendezése.

5. A bevételek megfelelő kimunkálásának biztosítása és az egyenletes befolyási eredmény lehetővé tétele.

6. Újabb szigorú takarékosági intézkedések a városi és üzemi háztartás minden vonalán.

— A természetes adottságok és lehetőségek figyelembevételével komoly fejlesztő munkát lehetne végezni a következő területeken:

1. Eger szőlő- és gyümölcsstermelő központ kiépítése bel- és külkereskedelmi értékesítés megszerzésével (kadarca siller, egri bikavér, pünkösdi cseresznye).

2. Eger természetes gyógyhatású melegvíz forrásai révén fürdő és nyaraló város, subalpin klímájával kitűnő üdülőhely és kiválóan alkalmas munkásnyaraltásra. Fekvése, természeti szépségei, kulturá-

ja, történelmi műemlékei által az idegenforgalom egyik legjelentékenyebb gócpontjává fejleszthető. Központja a Bükk-hegység túrisztikájának is.

— Ezen két fejlődési iránnyal kapcsolatban a gazdálkodás fejlesztését célzó problémákat is meg kell oldanunk. Növelni kell a gazdasági művelés alá vonható területeket. Csökkenteni kell a gazdálkodás költségeit a hegyutak programszerű kiépítésével. Racionalizálni kell termelésünket, egyöntetű s a piacnak alkalmas cikkek termelésével. Szakszerűséget kell vinnünk a termelésbe kertmunkás képzéssel, mintatelepekkel, középfokú szakoktatással. Exportiparunk érdekében gyümölcscsomagolót kell létesítenünk, és természetesen hűtőházat is. Központi szeszfőzőnk fejlesztése, borértékesítő szövetkezet stb. létesítése volnának még a további feladatok.

— Az idegenforgalom fejlesztését célzó munkálatok: Az összes belső és külső városi utak gyalogjárók kiépítése. Olcsó, panziószerű szállodák létesítése. A városátások, a terek parkosítása és a diák-szálló fejlesztése, munkásnyaralótelep létesítése, repülőtér létesítése, városi múzeum felállítása. Központi idegenforgalmi hivatal felállítása a létesítendő idegenforgalmi pavillonban. Ide tartoznának még a fürdők és a nyaralók fejlesztését célzó munkálatok is.

— A városfejlesztés programjában igen sürgős teendők még a vágóhid, jéggyár és hűtőház építése, a belső piac rendezése, sporttelep építése stb.

— Csak nagyjában körvonalaztam itt a teendőket és megvagyok győződve, hogy a kitartó, komoly munka, az alapos megfontolás és előkészítés valóra fogja váltani a szebb, boldogabb jövő megteremtéséhez fűzött reményeinket.

Hevesmegyei Takarékpénztár Eger

Alapítva 1846. Székház: Széchenyi u. 6. sz.



Fióktintézetek: Füzesabony, Kál és Tiszafüred. Érdekközösségekben a PESTI HAZAI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR EGYESÜLETTEL.



Elfogad pénzt kamatozás végéig betétkönyvre és folyószámlára. Kölcsönöket igen előnyös feltételek mellett folyósít. Tőzsdei megbízásokat gyorsan lebonyolít. Vesz és ad idegen pénzeket.

Deutsch Simon banküzlete

EGER.

M. Kir. Osztálysorsjegy főárusító

Sorsjegyet szerencsések, kiszolgálása díszkrét és előzékeny.

Minőségi gyümölcsstermelésünk előretörése.

Írta: Fenyvess Pál.

Az utóbbi évek időjárása és természeti csapásai sok esetben megakadályozták, hogy olyan tekintélyes gyümölcsmennyiségekkel jelenjünk meg az európai piacokon mint amekkorát rohamlépésben fejlődő gyümölcstermelésünkől már joggal várhatnánk. Minőségi téren azonban olyan haladás jött létre, hogy az ezelelti külföldi vevők részéről felmerült kifogások a minimumra esökkentek. Mindössze fél százalékot tett ki az az exportált mennyiség, amely nem fedte teljesen a külföldi igényeket. Egyöntetű színeződésű, változású, osztályozású, egységes csomagolású magyar gyümölcs előtt kezd már minden kapu kinyílni.

Lealkudhatatlan tény, hogy ez az előnyös megítélést amiben a külföldi a magyar gyümölcsöt részesíti, igen nagy mértékben a Gyümölcstermelők Országos Egyesülete szívós, kitartó, céltudatos munkájának tudható be. A Gyümölcstermelők Országos Egyesülete azért alakult, hogy tagjainak a gyümölcstermeléssel kapcsolatos minden érdekét képviselje és istápolja. Ennek a várakozásnak rövid hat éves fennállása óta is már igen nagy mértékben megfelelt, dacára az igen szűk költségvetési keretnek amelyben dolgoznia kell. Ma már egy hatalmas társadalmi szervezettel rendelkezik, 34 taggyesületben tömörült, 24.000 taggal. A központi irányítást állami kertészeti felügyelő látja el. A taggyesületekhez kertészeti főiskolát végzett szakközegek gyümölcstermelési intézők vannak beosztva. Számuk a központi szolgálatra beosztottakkal 48. Ez a létszám még emelkedni is fog, hogy az Egyesület elláthassa azt a szerepet, amelyet a hegyközségi törvény végrehajtási rendelete ró rá.

Amint közismert, az új szesz törvény ha névlegesen nem is, de lényegében visszaadította a kisüstöt. A gyümölcstermelők a hullott, hibás gyümölcsből nyert cefréből 10 hektoliter fokig kedvezményes adózás mellett főzhetik ki pálmájukat. Az Egyesület céltudatos állásfoglalása érlette meg ezen régi kívánság teljesedését.

Az egyesület üzemmstatistikai megalakulásával kapcsolatban 1939. január elsején az ország 50 nagyobb gyümölcsösében megindulnak az adatgyűjtések és az egységes üzemi könyvelés bevezetése. Az így nyert adatok feldolgozásával az üzemek racionálisabb vezetésére és ősőbb termelésre kapnak majd utmutatást.

Az egyesülethez beosztott szakközegek nemsokára elkészülnek azoknak a gyümölcstermelési statisztikai adatoknak és gyümölcstermelés alapján megszerkesztett térképeknek elkészítésével, amelyek fő forrást nyitnak a hegyközségi törvény alapján kiadandó gyümölcstermelésről szóló rendeletek kidolgozásához.

A gyümölcstermelés terén mutatkozó lendületes fejlődés nemsokára abban mutatkozik meg, hogy száz és száz hold szám bajtak ki a földből az új telepítések, hanem a régi elhanyagolt gyümölcsösök szakszerű

kezelése révén visszatérő jövedelmezőségben is. A siker, az előrehaladás legnagyobb részt annak köszönhető, hogy az Egyesület a Földművelésügyi Minisztérium támogatásával a községek százaiban a halgatóság ezreinek tartott gyakorlati irányu tanfolyamokat. Évente megismétlődő sok-sok előadás és ingyenes szaktanácsadás, amelyet a gyümölcstermelési intézők nyújtottak már is helyes me terbe terelte az országban a mezőgazdaság ezen feltörekvő üzemágát. Remélhetőleg az újabb törvényes intézkedések megadják azokat a módokat és lehetőségeket, amelyek birtokában az Egyesület még fokozottabban munkálkodva valósággal Európa Kaliforniájává teheti Magyarországot.

Munka a Felvidéken.

Írta: Szent-Ivány Ottó.

Nézzünk végig a visszaesett Felvidéken, melyről a csehek kivonultak. Önkénytelenül arra kell gondolnunk, hogy talán valami vad tatárhordák jártak itt. Minden össze-vissza, minden szétrombolva, felrobantva, betörve, kivágva, feldulva. Hát ez az a híres, nagyműveltségű, európai ország? Ez az a „magaskultúrájú“ nyugati-műveltségű demokráta állam? Hiszen ilyen rombolás csak a legműveletlenebb, barbár nép munkája lehet! Szép kultúrországot nevelt Benes ur! Most látható, hogy csak szólam, reklám volt az a nagynak hirdetett kultúra és demokrácia, műveltség.

De amint elszörnyed az ember ennyi rombolás láttán, új gondolatok is támadnak. Ha egy kicsit jobban megnézzük és tovább gondolkodunk, a sok rosszban sok öröndetes dologra bukkanunk. Merthízen minden rossznak meg van a jó oldala is, hála Istennek.

Itt van az a rengeteg sok rom, törött-zúzott holmi, kifosztott épület. Ezt mind ki kell javítani, át kell restaurálni, újra kell berendezni, ki kell cserélni. Óriási munkalehetőségek nyílnak ezáltal! De nemsok ez. Nézzük sorban.

Itt vannak elsősorban az utak. Az anyaország és a visszaesett részek között jónéhány ut szorult újra-építésre, javításra, szélesítésre, gondosabb kiépítésre. Megint hatalmas munka. Új munkaalkalom! Ne felejtjük a határállomásokat sem. Az új „határok“-on új határállomás épületekre van szükség, s ezeket az első kőtől kell újraépíteni. No és a berendezés, felszerelés. Megint mennyi dolog! Táviró, távbeszélő, rádiókészülékek tömege kell. Butorzat, villanyhálózat, számtalan kellék. Most még ellátni ezeket a határállomásokat tisztviselői lakokkal, raktárakkal is. Megint tömérdek munka!

Gondoljunk tovább a vasutvonalakra. Az eddigi ott talált vasutvonalak az új viszonylatban nem felelnek meg teljesen. Ki kell azokat több helyen egészíteni, bővíteni. Sőt néhol átépítésekre, új esatlakozóvonalakra lesz szükség. Így elsősorban a határszeli, helyi viszonylatokban közlekedő vonalakon. Amint közudomású, a csehek a vasúti felszerelés, mozdonyok, vagonok stb.

Angol-Magyar Bank R. T. hatvani fiókja

foglalkozik a banküzlet minden ágával.

Telefon: Hatvan 64.

Táviratcím: Coloniale.

nagyrészt magukkal vitték a kiürítéskor. Ennek folytán tehát ujakra lesz szükség. Még hozzá minél előbb, hogy a forgalom gátlásokat ne szenvedjen. Uj mozdonyokat, vasuti kocsikat, sineket, s mindazt, ami hozzá tartozik, kell az iparnak sürgősen gyártania. Nagy feladatot megint. Sok sok munka újra.

Miután az utak renbejönnek, gondolni kell a gépkocsikra. Így a teher, személy és az autóbussz forgalomra, illetve annak elindítására. Itt is új viszonylatok létrehozására. Ez sem egyszerű kérdés. Tulkeves a gépkocsink, túl kicsi a meglevő kocsipark, oda ebből nem fog elegendő jutni, semmiképen sem. Itt is éget a dolog! Sürgősen meg kell a gyártás tempóját gyorsítani, a behozatalt fokozni. Be kell népesíteni a Felvidéket magyar kocsikkal.

A esehék vandalizmusa egyéb munkaalkalmakat is ad. Tudjuk, hogy annak idején, húsz év óta mit művelt a Felvidéken a sok odaaradó eseh. Erdőt irtatott! Minden épkezézláb odatelepedett ádá dühhel és mohósággal esett neki a mi gyönyörű, tölgy, bükk, fenyő erdeinknek és jóformán minden faluban ott zakatoltak a fűrészelepek, végig a Kárpátok alján. Ezek voltak az erdöket, legyott a fa a fejszeesapások nyomán, minden rendszer és ésszerűség nélkül. Mintha tudták volna, hogy nem tart sokáig ez a farsang, siettek a rablók! Ezeket a kopasz, kiirtott területeket mind újra kell erdősíteni, aláültetni. Ez pedig sok év munkája lesz! Így szintén nagy és tartós munkaalkalom.

Nem is szólva arról, hogy ez a barbár népség, mielőtt kivonult a visszaesatolandó területekről, mindenütt csak hiányokat hagyott. A távbeszélő és távirópóznákat egyszerűen kifűrészelték. A huzalokat természetesen feltársasázták és magukkal vitték. Ezeket is újra kell fektetni. Új oszlopokat kell felállítani. A táviró és távbeszélő készülékeket mindenestől elhurcolták, mindenütt csak kárt és bajt hagytak.

Am épen ezzel vetették el a jónak magvait! Öntudatlanul és akaratlanul szociális jótékonytságot eslekedtek! Mert most már a magyar munkásnak a feladata mindezek helyrehozatala. Az újjáépítés, kijavítás, átalakítás, mind, mind magyar munkás kezébe ad nagyobb darab kenyeret!

És itt van továbbá a honvédségünk. Szaporítani, kiépíteni, gyarapítani kell a megnagyobbodott ország érdekeinek megfélelően. Ruháról, felszerelési tárgyokról, bakancsokról, foggyerről kell gondoskodni. Nagyon sokan lesznek tehát, kik a honvédség keretében, vagy az ellátásnál történendő munkáknál találnak majd elhelyezkedést. A kisipar éppen így, mint a nagy.

Itt vannak továbbá a kórházak. Tudni való, hogy ezek is teljesen ki vannak fosztva. A eseh horda az utolsó esipeszig és jódos üvegig magával vitt mindent. És amit nem tudott elvinni, azt elrongálta, szétrombolta, mindenütt munka, munka, sürgős, égető munka! A magyar munkásnak megérett, elfoglaltság, az országnak létkérdés! És a magyar munkás ügyösségével, szorgalmával, elsősorú szakértelmével, izmos karjával esodát fog művelni bizonyára. Mert ott fog mindéggyökben majd az öröm, a büszkeség, a megstulyosbodik öntudat. Sok, sok derek, szorgalmas munkásköz fog tehát kenyeret, megelhetést találni az iparban, földművelésben, de a kereskedelemben is, a esehék rombolása nyomán. Mi pedig tegyünk úgy, mint az amerikaiak, akik a „keep smiling” elvét vallják. Lássuk meg a rosszban a jót, a pusztulásban annak szociális szempontból áldásos oldalát.

Kiállítások a hatvani Kaszinóban.

December 11-én nyílt meg a hatvani Kaszino termében Berezny Andrásné porcellánfestőművész és nagyenyedi Jeney Zoltán gimnáziumi tanár, szobrász és festőművész kiállítása.

A megnyitáson nagyszámu érdeklődő gyűlt össze, akik Révész József rendőrtanácsos nagyvonalu, lelkes megnyitó beszéde után melegen ünnepeleék a két kiállító művészt és gyönyörködve szemleleék ugy a kép, szobor, mint a porcellánfestészeti kiállítást.

Jeney Zoltán már régen kiállítóművész. Most is résztvesz a Nemzeti Szalon kiállításán és a fővárosi sajtó mindenkor a legnagyobb elismerés hangján emlékezik meg az ország legelső festőművészeivel együtt kiállított kitűnő akvarel és olajfestményeiről.

A kiállításon megjelentek elragadtatással szemleleék akvarel képeit a Balatonról, a cserkeszek táborozásáról, a különleges nagyméretű atkképét, pompás olajfestményeit, portréit és szobrait, melyek közül Sárközy Ferike arcánása és „Anonima” aratta a legnagyobb sikert.

A Kaszino belső termében foglalt helyet Berezny Andrásné kiállítása, amelynek művészi rajzu, szinompás porcellánjai méltán elragadták a közönséget. — Valóságos élményt jelentett a hatvani közönségnek ez a magas művészi tökélyű kiállítás és a nagy érdeklődésre való tekintettel kötelességet véltünk teljesíteni, amidőn a kiállító művésznőhöz fordultunk, hogy tájékoztassa rajtunk keresztül a nyilvánosságot az iparművészet ez ágáról.

Hozzá intézelt kérdéseinkre szives volt az alábbiakban válaszolni:

„Körülbelül 10 éve foglalkozom porcellánfestéssel, mint az iparművészetnek ezzel a legköltségesebb, legnehezebb, de kétségkívül — vagy talán épen ezért — a legértékesebb ágával. — Magyarországon még mindig kevesen vagyunk, akik ezzel az iparművészetrel foglalkozunk. Ez talán abban leli magyarázatát, hogy maga az anyag roppant költséges legyen, igen nagy befektetést igényel, a festék, égetés, általában a technikai kivétel, amíg a tárgy elkészül, igen sokba kerül s emellett az égetésbei rizikó is igen nagy, talán ezért, mert a porcellánfestés igen aprókékos és igen nagy türelmet igényel, de — ezt hiszem — legfőképen azért nem tudott annyira elterjedni, mert nálunk a nagyközönség még nem igen tud a értékelni a kézzel festett porcellánt akkor, amikor gyári, mátrixival készült porcellant — tetszelős külsőben — aranylag sokkal olcsóbban tud megszerzeni. — Itt tudni kell, hogy kezifestésű porcellán csak teljesen hibátlan, nemes nyers nyagon — az u n. fehérnyagon — készülhet. Az iparművész a porcellánját elkészültéig kétszer, háromszor sőt többször is egei különböző, az egyes festékeknek megfelelő, hőfok mellett Ezt pedig nem minden porcellán bírja ki. Fontos tehát a fehér porcellán megválasztása, amelyeknél így esakis a nemes anyagok jó-

Székely Endre

— Női és férfi szövetek Női kabátok, —

E G E R Telefon: 304 sz.
Júcai és Dr. Kállay Zoltán utca sarok

Selyemáru különlegességek. férfi ruhák

a legnagyobb választékban a legolcsóbb árban

helnek tekintelbe. Sajnos nálunk még kevesen vannak, akik a magyar porcellának adják a palmát a márkás külföldi porcellánál szemben, s így fordul elő az, hogy egy ismertebb külföldi gyári porcellánamból egész szériák készülnek, kedveltebb a magyar mondjuk a Zsolnav, vagy Drasche gyárból kikerült kézzel festett olyan porcellánoknál, amelyekből a művész képtelen két teljesen egyforma példányt készíteni.

Hogy miképpen történik a porcellánok festése? Erre a kérdésre kissé körülmenyes és hosszadalmas volna részletesen válaszolnom. — Röviden csak annyit említek meg, hogy vannak színes — egy, több színű tisztán arany, ezüst, színekkel kombinált, zomántra, zománc alá festett, maratott és relieffestésű porcellánok. Mindegyiknek más, és más a technikája. A motívumok (diszítés) is roppant sokféle. A művész egyéniségétől függ. Itt is miként a festőművésznél, fontos a „hangoltság”. Magamról tudom, hogy néha csak úgy rajzanak az ötletek a fejemben, mikor előrajzolás nélkül, egyenesen a festéket viszem a porcellánra. Igen érdekes volna például, egész készleteket készíteni a különböző gyönyörű magyar diszítőművészet motívumaival. Ezzel azonban itthon nem igen remélhetünk sikert. Viszont a külföld, különösen a nyugati államok, már amennyire az én tapasztalataim terjednek, rajong az ilyenekért. Állandó külföldi piacok létesítésére, az anyagi eszközök hiánya miatt, sajnos azonban nem gondolhatunk. — Én pl. múlt év őszén egy külföldi cégtől ajánlatot kaptam, amelyben kéri arra az országra a képviselőtem átadását. Elvben ugyan elfogadtam az ajánlatot, de ezideig részben az előbb említett ok, részben a politikai események akadályozták a gyakorlati kivitelben. Most a télen még Pesten a Nagy Balogh János egyesület rendezésében veszek részt egy kiállításon, azután készülök a budapesti nemzetközi vásárra s talán jövő ősszel meghívásra — Amerikában fogok kiállítani, ha a jó Isten is úgy akarja. Ezzel jövő terveimet is elárultam s most legfeljebb még csak annyit, hogy bár teljesen rabja vagyok a porcellánfestésnek, mint anvának feleségnek és tanítónőnek tekintettel kell lennem eziránvu kötelességeimre is, amelyek azonban igen szépen és békésen megférnek egymással.”

EGER és Vidéke Takaré- és Hitelszövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja
Eger, Széchenyi u. 13. Telefon: 206.
Postatakarék-pénztári csekk számla: 23.488. Giro-számla a Magyar Nemzeti Banknál. Folyószámla az Országos Központi Hitelszövetkezetnél

Elfogad:

előnyös kamatozás mellett takaré-, folyószámla és heti betéteket.

Kölcsönöket

nyújt kedvező feltételekkel, ingatlan fedezet mellett váltóra, kötelezvényre. Megbízásokat gyorsan lebonyolít.

IRODALOM.

Singer és Wolfner karácsonyi ajándék.

Az új falu.

Emberek haladnak, szeretnek, tépelődnek ebben a regényben, de sorsukra nagyobb árnyék hull: Barabás Gyula könyvének igazi hőse egy ködből, álmokból, szorongásból és titokból épült falu, a kisebbbbségi falu.

Erdélyben vagyunk, a mai napok sűrűjében, de az író anyaga nem a nyers történelmi fordulat, igazi mondanivalója a fény és árnyék változása. Fényről és árnyékról beszél legszívesebben Barabás Gyula: „A népek néha árnyékba kerülnek. Lassan, észrevétlenül rájuk nehezedik a történelmi homály és akkor csinálhatnak akármit. Ugyanakkor egy másik fajta meg a napsütéses oldalra kerül, a fénybe.”

Fény és árnyék nem egyszerű szava, de legsajátabb kifejező eszköze ennek a fiatal írónak: figuráinak bordázata, jeleneinek grotesksége, fordulatainak hökkenő ereje a fametszetek drámai kompozícióját és stílusát idézi. Kijűnő kemény képek, melyeken egyszerű, kedves mese csordogál át: egy fiatal férfi a szorongató áradásban megéri, hogy másképpen kell élnie, mint apja tette, de nem tud olyan könnyen alkalmazkodni az új urakhoz, mint testvérei; merre induljon hát? Két lány között is ingadozik, végül is az egyiket magához karolja ugyan, de az igazi ut: közeledni — keltesben a magára hagyott néphez, velük dolgozni, együtt helytállni, alulról kezdeni, mindenestül vállalni az életet, árnyékban is.

Program, szaválás, irányzatosság — még csak meg sem rebbennek ebben a regényben.

Szavai mögött úgy búg valami fájdalmas, mély férfi melankólia, mintha gordonka szólna hozzánk. Nagyon telt, feszülön duzzadt lesz ettől a gordonkahangtól a legegyszerűbb jelenet is; táj és ember megtelik tőle csodákkal.

Egy komoly tehetség, igazi egyéniség finom elbeszélő hangja zeng a regényben.

Potemkin.

A könyv írója Szolovejcsik, teljesen személytelené válik a könyvében. Tudatosan, vagy öntudatlanul, de eltűnik a hatalmas alakok között, melyeket vásznára velít s még csak árnyéka sem igen látszik. Nem tudjuk, hol írta meg könyvét Potemkinről, honnan szerezte a rengeteg adatot hozzá, mikor volt alkalma megszerezni Potemkinnek és Nagy Katalin cárnőnek leveleit, kis céduláit, és állami aktákat és az egész, óriási anyagot, melyből könyvét felépítette. A készített vásznon két alak mozog: Katalin és Potemkin. Őket látjuk és senki, semmi mást.

A tizenharmadik század vége felé Európa csupa drámai feszültség és drámai történés s ebben a hatalmas drámában az orosz rész főszereplői ők ketten: Katalin, a kis német hercegnéasszony, akiből cárnő lesz, és Potemkin, a vad és mogorva nyugalmazott öreg ezredes fia, aki féltékenységgel gyöttri hazugsággal szerzett fiatal feleségét.

Potemkin igazi orosz, fajának minden megaláztatásával, fojtott vadságával, fektelen fekezétségével, nyers durvaságával és lelki felelemelkedésével. Élete a mi szemünkkel nézve boltrányos. De talán csak azért tudott ennyire gátlás nélkül tombolni a világ örömei közepette, mert semire sem becsülte a földi örömeiket, hanem sokkal magasabbra, többre vágyott. Magasra tudott repülni s a szárnyát nem láthatta senki. Vagy csak nagyon kevesen láthatták.

E könyvből jobban megismertük őt. De vajon lesz-e hatalma valaha is írónak reá, hogy a szállóigevé lett mondást kitöltse az emberek beszédjéből és a tömegek meggyökösödött tévedését helyesbítse?

Egy bizonyos. Vannak eszmék és gondolatok, amelyek szentek és azok is maradnak mindig. Egyszerű, érthető, súlyos szavak, amik ezer és ezer év óta kopnak már és mégsem lehet egy nyolcnyira sem elkoptatni őket.

Isten és haza. Ez a két szó Polemkin számára is szent volt.

Nyugati hadszintér.

Duff Coopernek, a kiváló fiatal, angol államférfiúnak új könyve jelent meg magyar nyelven. Címe: **Nyugati hadszintér.** A világháborút mutatja be úgy, ahogyan a tulajdonról, angol szemmel látták.

Duff Cooper könyvét nem könnyű valamely irodalmi műfajcsoportba beskatulyázni. Életrajznak látszik, de sokkal több, mint életrajz; nem egyoldalú hadtörténet, mert elénk tárja a szövetségesek belső viszonyait, megismerteti velünk embereiket, jellemzi nemcsak a katonákat, hanem a politikai szereplőket is.

Duff Cooper könyve úgy mutatja be az angol népet, mint harcias, elszánt katonanépet, mely a végső győzelméért mindenre képes volt. Azt mutatja, hogy, egy új, nagy fegyveres összeütközés esetén, amelyhez az elmúlt hónapokban olyan közel jártunk, az angol nemzet ugyanezeket az áldozatok vonakodás nélküli meghozza.

Duff Cooper könyvének egyik legnagyobb érdeme, hogy az emberileg elérhető legnagyobb tárgyalóssággal mond ítéletet a németekről.

A szereplő politikusokról is szinte tökéletes jellemrajzot kapunk.

Duff Cooper könyve azok közé a könyvek közé tartozik, melyeket magyar olvasó élvezettel és haszonnal forgat. Meg fogja változtatni a multtról alkotott sok nézetét és bölcs következtetést vonhat le fejtegetéseiből és megállapításaiból a jövőre nézve.

Örök társak.

— Szentmihályiné Szabó Mária könyve: —

A diadalmas magasságoknak és a tragikus mélységeknek ezer éves utja valóban történelmi nemzeté avatta a magyart. Talán ezért olyan szokatlanul gazdag történelmi irodalmunk is. Ennek az irodalomnak értékes művelője Szentmihályiné Szabó Mária.

Legújabb regénye az „Örök társak” nagyszerű munkájának, a „Lorántfy Zsuzsanna”-nak folytatása. A hilyesi szerelem felmagasztosítása a regény. Rákóczi György, Erdély nagy fejedelme és Lorántfy Zsuzsanna emberi dokumentumokban gazdag élete és a halált is túlélő szerelme tárul ki az olvasó előtt.

A történelmi események, melyeket a szerző nagy gondtal és tudással épít hősei köré, csupán díszes, vonzó és méltó keretet alkotnak két hősnőnek történelmetől, időtől független, örök emberi drámája mellett.

A szerző az embereket látja a történelemben és a történelem nagy tragédiái közt az emberek tragédiái fájnak neki jobban.

Műve úgy hat az olvasóra, mint egy finom és meleg színekkel, gondtal és szeretettel szőtt gobelin.

Az olvasónak igaz gyönyörűségét s a magyar történelmi regényirodalom komoly gazdagodását jelenti új munkája.

Ifjusági ujdonságok.

A karácsonyi könyvpiac minden évben gondoskodik a gyermekek, fiatalság legszebb karácsonyi ajándékáról, szép és jó könyvekről, de talán még egyetlen évben se jelent meg annyi kitűnő érdekes és egészen újszerű, a mai fiatalság érdeklődési körének megfelelő ifjusági könyv, mint éppen az idén.

1.) *Anka János: Dániel ur* című regényének hőse egy székely tudós ezermester, termésselbuvár és gyermekbarát. Három kis pajlása van ennek a prófétaszerű lángésznek, akik azért csinálnak valamennyien nagy karriert, mert öreg barátjuktól lelkesedést, idealizmust, a természet, munka és tudás megbecsülését tanulták. De mert fiukról van szó, persze vig jelenetekben, érdekes kalandokban sincs hiány ebben a könyvben.

2.) *Gáspárné Dávid Margit* írta meg az Árvízi hajós Jokai regénybe illő alakjának Wesselényi Miklós bárónak érdekes életét, aminek háttere a multszázad első felének Magyarországá. Akik Széchenyivel, Kossuthal felépítették az új Magyarországot, mind fontos szerepet játszottak Wesselényi Miklós életében is. Amikor életrajzát olvassuk, megismerjük Erdély életét, a pozsonyi diétát, a szabadságharcot a magyar multnak ezt a legendás korát.

3.) *Mr. Timár Gyuri*, akiről *Gábor Jenő* írt kitűnő regényt, minden mai gyereknek ideálja. Szegény, árva fiú, a legszegényebb az osztályban. Egyetlen támogatója Jani pajlása, egy nagy szálloda kis lites fiúja. Es ez a két ágrólszakadt, szegény gyerek, akik iskolába is csak rövid ideig járhattak, a maguk erejéből lesznek gazdag, híres emberek. Ebből a könyvből is sokat tanulhatnak a gyerekek: hitet, kitartást, azt, hogy nem szabad csüggedni, meg hogy aki valamit igazán akar, meg igazán tud, elérni célját.

4.) *Fiatal lányoknak kedves írónőjük: Altay Margit* írt megható szép regényt. A címe: *Erzsébet férjhez megy*. Hőse egy aranyszőke-hajú, csodaszép, kedves és jószágos hercegnkisasszony, akit a forradalom elűzött otthonából. Először öreg dajkája rejtegette, azután romantikus véletlen kíségette Amerikába, ahol annak a kedves és tehetséges amerikai fiatalembernek lesz a felesége, aki az első látásra szeretett bele az aranyos kis hercegnőbe. Fordulatok, szép, megható ez a kis regény, olyan érdekes, mint a mai élet.

5.) *Sigríd Boo* pompás regénye a Szobaleánykisasszony is igazi mai regény, vidám, mulatságos leánytörténet. Helge be akarja bizonyítani, hogy a mai lányok milyen ügyesek, szorgalmasak, kitartóak és elmegy egy évre háztartási alkalmazottnak. Persze tömérdek nagyon mulatságos kalandja akad, megismerkedik egy mai áruház királynival, az illető állás nélküli mérnök és ugyanott sofőr, ahol Helge, mint szobalány szerez babérokat. Persze a happy-end nem marad el.

6.) *Leány a hőse Adrienne Thomas* regényének, *Andréának*, de fiuk éppen olyan élvezettel olvashatják, mint leányok. Mai gyerekek ennek az érdekes történetnek hősei, mai fiúk és leányok, akik ismerik az életnek sok gondját, baját, tudják milyen nehéz pénzt keresni, meg hogy mit jelent, ha valakinek az utlevele nincs rendben.

Kiadja a Singer és Wolfner Irod. Intézet.

Búcsúzunk!

Ide s tova hét esztendeje lesz annak, hogy a „Hevesvármegye“-t újból feltámasztva utnak indítottuk.

Beköszöntőnkben hangoztattuk, hogy „Azzal a bensőségesel határozással indítjuk utnak lapunkat, hogy a vármegye küzdő, verejtékező lakosságának a lélfenntartásért folytatott harcában lelkünk egész odaadásával, mint önzellen, tiszta szándéku segítőeszközök, rendelkezésére állhassunk. A magunk parányi ereje s a bajok végzetes mélysége és terjedelme arra készlet bennünket, hogy a vármegye tiszta szándéku szellemi értékeit, mint a bajok legjobb ismerőit, és környeiknek legmegfelelőbb házi orvosait, — egy nagy, hivatást teljesítő közös munkára hívjuk fel, hogy a legjobbakkal, a leghozzáértőbbekkel egy lelkes, összeolvadó együttes munkával sielhessünk a vármegye szenvedő rélegeinek segítségére.“

Ezt az ígéretet tettük megindulásunkkor, és ma visszanezve a megtelt utra, nyugodt lelkiismerettel állíthatjuk, hogy mindig önzellenül, ígéretünkhöz hiven cselekedtünk.

Amennyire éreztük lapunk megindulásakor, hogy hivatást teljesítünk, hogy hézagpótló sajtóterméket teremtünk, — most, a mai súlyos, rohanó időkben be kellett látnunk, hogy a „Hevesvármegye“ a mai alakjában, ritka időközökben való megjelenésével már nem alkalmas eszköz arra a célra, melyet maga elé tűzött.

E sajnálatos ténynek a megállapítása után, — bármennyire is fájó volt ez részünkre, — erkölcsi kötelességünk volt, levonni a konzekvenciát, megállj !-t kellett parancsolni munkánkban, s el kellett határozunk lapunk megszüntetését.

Amikor fájó szívvél bejelentjük, hogy ezen karácsonyi számunkkal lapunkat megszünteljük, — megragadjuk az alkalmat, hogy hálás szívvél mondjunk őszinte, bensőséges köszönetet mindazon kedves munkatársainknak, akik kérő szavunkra mindenkor készséggel hallatták szavukat e lap hasábjain, hogy a maguk önzellen munkálkodásával elősegítsék lapunk kitűzött célját: meggyénk dolgozó polgárai sorsának jobbrafordítását.

Abban a hitben és reményben köszönünk el a mi kedves munkatársainktól, előfizelőinktől, olvasóközönségünktől és lapársainktól, hogy talán 'esznek mások, — nálunknál hivatottabbak, akik a megkezdett munkánkat átveszik és folytatják és mi leszünk a legboldogabbak, ha az ő munká-

juk nyomán több kenyér, s nagyobb megelégedés jut osztályrészül a vármegye minden lakosának.

Ezzel a szívbéli óhajjal köszön el a vármegye egész közönségétől

a „Hevesvármegye“
szerkesztősége.

Látogatásunk az Első Hatvani Múmalomban.

Kékessy Mihály igazgató nyilatkozata.

Az a hosszú kocisor, amely nap nap után szinte megszállva tartja a hatvani járás egyik igen értékes ipartelepe előtt az egész teret, — a legszebb bizonyítéka annak, hogy Rácz Béla, az Első Hatvani Múmalom tulajdonosa, hatalmas anyagi áldozattal mivé alakította át a régi, ösdi felszerelésű malmot, amelyben ma a legkorszerűbb gépek működnek a nagy környék termelőinek legnagyobb megelégedésére.

Csak a legnagyobb elismerés hangján emlékeztünk meg az ipartelep ezen nagyvonalú tulajdonosáról, aki amellet, hogy hiányt pótló vállalatát fejlesztette a malmot, egyszersmind komoly munkaalkalmat is teremtett sok család részére.

Erdeklődéssel figyeljük benn az üzemeremben a zakatoló gépek között a türelmesen váró öröklötöket, akiknek mindegyike a legnagyobb elismerés és megelégedés hangján nyilatkozott munkatársunk kérdésére a malom működéséről, az örömlények minőségéről, s a becsületes és készséges kiszolgálásról.

Az üzemerem meglekintése után munkatársunk a vállalat széleskörű tudásu, kiváló vezetőjét: Kékessy Mihály igazgatót kereste fel, akinek szakavatott vezetése és mindenre kiterjedő figyelme nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a vállalat nagy környéken szinte közkedvelté lett.

Kékessy Mihály igazgató munkatársunk kérdésére a malomipar 1938 évi helyzetéről szives volt az alábbiakban nyilatkozni:

„1938 év a malomiparban egy kis javulást hozott, ami részben a kormányzat egészségesebb, szociálisabb irányzatának, másrészt pedig a nagyobb termésnek tudható be. Mint ismeretes a kormány a buza árát 1925 P.-ös árban a Futura által a termelők érdekében minimalizálta. A malmok vámkeresete

Gyöngyösi Bank Részvénytársaság Gyöngyös

Alakult: 1888. évben.

ALAPTŐKÉJE: 600.000 Pengő

TARTALÉKAI: 460.000 Pengő

Fióköntézet: JÁSZÁROKSZÁLLÁSON.

Érdekközönségban a Magyar-Olasz Bank
részvénytársasággal.

A m. kir. Osztálysorsjáték főelárusítója.

igy természetszerűleg egy biztos árkalkuláción nyugodhatott, melyre a malom üzemköltségeit beosztani lehetett, oly formán, hogy így a ráfizetés elkerülhető volt. A tisztességes kereskedői hasznát azonban még így sem lehetett elérni, mindenesetre azonban mégis egy javulási irányt mutat az elmúlt súlyos és terhes évekhez viszonyítva. Jobbára azonban ez a javulás csak a kizárólag vámörlessel foglalkozó malmoknál mutatkozik, mert a kereskedelmi lisztek piacán az áldatlan verseny öldöklő irama ez évben szűnik meg. Október havában megjelent ugyan a kormány részéről a malomipari zártszámra vonatkozó rendelet, azonban az még ebben az elmúlt évben nem érezte jótékony halását s így nem élvezhetjük annak előnyeit sem.

A november hónapban visszacsatolt felvidéki területtel hozzánk tartozó malmok a magyar malomipart nehezebb helyzet elé állítják, miután a visszacsatolt részen a malmok teljesítőképessége lényegesen nagyobb, mint a területtel kapott fogyasztás s így a malomipar terén a további javulás egyelőre nem várható éppen azon oknál fogva, melybe a malomipar 20 év óta a megcsonkított hazában kénytelen volt vergődni Trianon átkos ítélete miatt, amely fogyasztóit, testvéreit szakította le az Anyaországunk is.

Néhány szó a „Rongyosok“-ról.

Néhány rövid nap csupán, és a kiszélesült magyar hazában millió és millió kunyhóban és palotában kigyulladnak a karácsonyfák gyertyái és a családok boldog, meghitt körben köszöntik az emberiség Megváltójának, Jézus Krisztusnak születését.

Vajjon gondol-e valaki arra, hogy hányan sinylődnek azok közül ezen a szent napon a csehek földalatti börtöneiben, akik fiatal életüket önszántukból vitték a haza oltárára, hogy rabságban szenvedő felvidéki testvéreik felszabadításában közreműködjenek?

Vajjon gondol-e valaki arra ezen a magasztos szent ünnepen, hogy megsimogassa azoknak a kunyhóknak, vagy kis családi házaknak lakóit, hol a szerető anya, apa vagy hitves fájó, kesergő szível gondol az elveszett vagy esetleg rabságban sinylődő hozzátartozójára?

Vajjon gondol-e valaki arra, hogy akik visszajöttek, akiket az elesettektől a sors végtelen kicsi, hajszálnyi vonala választott el, — most, ezen a nagy napon, a szeretet ünnepén azért a véghet-

lenül nagy szeretetért, amellyel ők a visszaszerzett hazai föld és ottlakó testvereik iránt viselkedtek, — életüket leve kockára érték, — most bensőséges hálás szeretettel megsimogattassanak?

Vajjon gondol-e valaki arra, hogy a rabságban lévőket kiszabadíttassanak, hogy az elpusztultak hozzátartozói felkaroltassanak, és hogy a visszajöttek elvegyék méltó jutalmukat; emberfölötti vállalkozásukért nagyobb és jobb darab kenyeret kapjanak?

Az emberi élet a legdrágább kincs és a legnagyobb áldozat a haza oltárán az, amikor az ember az életét önszántából viszi áldozatul. Ez a cselekedet pedig meg kell, hogy kapja mindig a méltó jutalmát, mert elveszett nép, elveszett ország az, ahol az ilyen nemzeti tartozás kiegyenlítően marad.

Unterreiner Győző, a Goldberger gyár háziipari osztályának új igazgatója.

A Pesti Tőzsde közgazdasági lap írja:

„A Goldberger gyár már régebben berendezkedett háziipari cikkek exportálására, amelynek során természetesen főleg Goldberger-árura dolgozott cikkek kerülnek kiviteire. Az osztály az utolsó két esztendőben szépen fejlődött és sok esetben tengeren túli piacokon is nagy tetel árut helyezett el.

A háziipari osztály élére most új vezetőt szerződtettek Unterreiner Győző személyében. Unterreiner Győző a Széchenyi-Export Kft. főnöke és e cég irányítása alatt háziipari vonatkozású cikkek, de más cikkek terén is jelentős kivitel bonyolít le. Unterreiner Győző az év folyamán az Egyesült Államokban járt és ezen utazása alkalmával ismerkedett meg dr. Budav-Goldberger Leóval, aki gyárának a háziipari osztálya élére állította.

Unterreiner Győző azonban megmarad a Széchenyi Export élén is és azt is vezetni fogja ezután is.”

Eger, sőt egész Hevesvármegye örömmel fogadta a Pesti Tőzsdének ezt a bejelentését. Egyre többen és egyre jobban megismerik itt is Unterreiner Győző megnyerő egyéniségét és azt az országos viszonylatban is hatalmas munkát, amelyet a magyar háziipari termékek külföldi elhelyezésével hosszú évek óta, egyre növekvő eredménnyel végez.

Unterreiner Győző nemcsak részt vett a magyar háziipar külön termékeivel a milánói, barcelonai, chikagói, brüsszeli és párisi világkiállításokon, hanem külföldi tartózkodása során ugyyszólván a vi-

GYÜMÖLCSFA TELEPÍTŐK FIGYELMÉBE!

Eladó az egri érseki uradalom pusztaszikszói faiskolájából

25.000 darab nemes

alma-, körte-, szilva-, kajsz- és francia-barack, 1, 2 és 3 éves gyümölcsfacsemete, a legjobb fajtából. Almából és körtéből egy- és kétkarú almafák is kaphatók.

A csemeték ára drb.-ként 50-90 fill. Alakfák ára drb.-ként 80-100 fill.

Megrendeléseket felvevő az

Érseki Uradalom Gazdasági Hivatala Eger, Széchenyi ucca 5. szám.

lág minden táján állandó üzletkört épített ki a magyar háziipar számára. Most a newyorki vilákiállításnál az egész magyar közgazdaság részére hasznosítja eddig szerzett nagyszerű tapasztalatait és nemcsak a háziiparnak, hanem édesatyja, Unterreiner János, az egri Korona bérlője révén szűkebb hazájává lett Eger és Heves vármegye bori és mezőgazdasági termékei részére is felbecsülhetetlen propagandát fejt ki. Haladása és emelkedése a közgazdasági életben a mi részünkre nem kelt meglepetést, de mindenesetre őszinte örömet érzünk, amikor a hivatottság és tehetség érvényesülését látjuk. Valamennyien, akik ismerjük Unterreiner Győző fáradhatatlan energiával és igazi tudással végzett, s a külföldi kormánytényezők részéről is megcsodált eredményeit, a Pesti Tőzsde közgazdasági örömhírét csak első feccskének tartjuk. Hisszük, hogy rövidesen többet is fogunk hallani Unterreiner Győző munkásságáról, amelyért a mi kis körünkben is őszinte szívvel fejezzük ki a magyar hálát és köszönetet. Meggyőződésünk, hogy Unterreiner Győző még rendkívüli nagy és eredményes szolgálatot fog tenni munkájával a magyar külkereskedelemnek.

BALLADA AZ ŐSZI ERDŐKRŐL.

(„Az árnyak kertje” c. versesköltetből.)

Irtó : Kálnoky László.

*Borzong, lehajlik a fenyő ;
rejtekhelyén a karsu őz fél,
kis szive kétszeresre nő,
mert nincsen rémitőbb az ősznél ;
a tér roppant fekete lyuk ;
sáros vízben usznak a csertők
és elzokogják bánatuk
minden éjjel az őszi erdő.*

*Az ürben denevér kering és
dermeszt, búvól az éji óra,
a fában áll a nedvkeréngés,
ha felsikolt a mandragóra,
mikor szellemkezek kiússák,
lila kórmók, sárgán tekerő
ujjak és most a jajkiáltást
visszhangozza az őszi erdő.*

*Halvány udvara van a holdnak,
sötétek a felhők alatta
és alakjuk fekete macska.
Fent boszorkányok lovagolnak.
Vérszínű nyelvét mind kiölti,
mögöttük hosszan illan el rőt
hajuk s vijjogásuk betölti
éjjel tájban az őszi erdőt.*

Ajánlás :

*Lelkem üres térben lebeg ;
kinyújtott kezek el nem érnek ;
lentről csaholnak az ebek,
de mézes hangok is dicsérnek.
Egyetlen szavukat se hidd,
amelyben élek, nézd e fertőt ;
sird tele értem könnyeid
vadvizével az őszi erdőt.*

Változás a hatvani cukorgyár vezetésében.

Hatvan társadalma még sajnálkozással fogja tudomásul venni Boross Miksa cukorgyári igazgató azon elhatározását, hogy január 1-én megváltik állásától.

Sajnáljuk, hogy lapzártakor jutott csak tudomásunkra ez a komoly jelentőségű hír, s így a kényszerhelyzet folytán csak annak a ténynek megállapítására szorítkozhatunk, hogy Boross Miksa távozásával, aki — 36 éve áll a cég szolgálatában, amely időből 26 esztendő Hatvanban, 10-et pedig Sarkadon töltött, — sokat veszt Hatvan közülete. — Nagy megértéssel és szociális lélekkel végezte mindig közéleti tevékenységet és hasznos, értékes, áldatkész polgára volt Hatvannak.

Munkakörét értesülésünk szerint Sárvári Lajos irodafőnök veszi át, aki 29 éve áll a cég szolgálatában, amelyből 27 esztendőt közmegebecsülésben Hatvanban töltött.

Nagy József

egri egyházmegyei építőmester váratlanul elhunyt.

Mély részvétellel értesültünk a gyászhirről, hogy dégi Nagy József egri egyházmegyei építész december 16 án 51 éves korában elhunyt. Egerben városzerte rendkívül nagy részét nyilvánult meg a váratlan halálhírrre. Nagy József széles körben tisztelt és kedvelt tagja volt Eger társadalmának. Köz és magánépületek egész sora örzi Egerben és az egész egri érseki főegyházmegyében Nagy József nemes izlésének és nagy szaktudásának emlékét. Az építészeti alkotások mellett azonban az emberi szívekben is építő munkát végzett Nagy József.

Kaposvárott december 19-én helyezték örök nyugalomra Nagy József holttestét a Nyugati temetőben lévő családi sírkertben.

Halálozások. Résztvétel vettük a gyászírt, amely Wohl Lipót földbirtokos pásztoi lakosnak f. hó 20 án 86 éves korában történt elhunytát jelentette. Az elhunyt tagja volt Hevesvármegye törvényhatósági bizottságának, és tényezője volt Pásztó környéke gazdasági életének.

Vármegyeszerte mély megdöbbenést keltett az a tragikus vég, amely dr. Soltész Henrik tiszafüredi aranydiplomás ügyvédet érte. Az elhunyt általános tiszteletben és közmegebecsülésben élt és az egész környék nagy részvéte kísérette utolsó útjára.

FIAT automobil világmárka !

FIAT 50-es a legszebb családi, — orvosi, üzleti autó! Üzemköltése 3 fillér kilométerenként!

ÁRA 2900. — pengő részletfizetésre.

FIAT 1100-as Balilla a legjobb bérautó.

FIAT 1500-as a luxusautó.

Hevesmegyei képviselőlet:

ILLÉS BÉLA EGER, Tel: 230.

Takarékos fűtés

Salgó szénnel Salgó brikettel

Tervszerű gyümölcsfacsemete nevelés a hatvani gazdasági szakiskola telepén.

Hatvan község gazdasági életének jövő fejlődésére nézve komoly, elhatározó lépés történt Hatvan község képviselőtestületének legutóbb tartott ülésén.

Elhangzott ugyanis egy kérelem, hogy Hatvan község előljáróságának adassék meg az anyagi lehetőség arra nézve, hogy a hatvani gazdasági szakiskola telepén a megkezdett gyümölcsfacsemete nevelés erősebb tempoval legyen folytatható.

A képviselőtestület egyeteme szívesen fogadta a javaslatot. Várkonyi Sándor főjegyző válaszában maga is elismerte az elhangzott javaslat nagy fontosságát, közölte, hogy László Béla igazgató tervszerű vezetése alatt már megtörtént a komoly kezdeményező lépés, ugyanarra, hogy már jövő ősszel mintegy 1500 fajtszta meggycsemetefal bocsájthatnak a község termelőinek rendelkezésére.

Az elhangzott terv alapján több holdon fog megindulni a gazdasági iskola telepén Hatvan talajviszonyainak és éghajlatának megfelelően kiválasztott csonthéjas gyümölcsfa fajták csemeteinek termesztése.

Várkonyi Sándor főjegyző a képviselőtestület tagjainak elismerése mellett jelentette ki, hogy tekintettel az ügy nagy fontosságára, hajlandó addig is, míg a gazdasági iskola telepén megfelelő mennyiségű csemete lesz kiadható, — a legsürgősebben beszerezni már kész, kiültetésre alkalmas, fajtszta gyümölcsfacsemeteket, aból a célból, hogy a kivágandó beteg és rossz minőségű gyümölcsöt termő fák helyett a termelők ingyen kaphassanak új csemeteket.

Hogy mit fog jelenteni Hatvan gazdasági életére nézve az, hogy évente több ezer gyümölcsfa ültetődik ki, ami által komoly mennyiségű minőségű termelés áll elő, ez majd 6—8 év múlva bontakozik ki, amikor a kiültetendő fák rendes termővé fordulnak.

Felhívás!

Felhívjuk mindazon igen tisztelt olvasóinkat, akik előfizetési díjaikkal hátralékban vannak, szíveskedjenek a mellékelt befizetési lap felhasználásával a hátralékos összeget sürgősen hozzánk juttatni, miután lapunk megszűnése folytán kényszerülve vagyunk minden ügyet likvidálni.

„Hevesvármegye” kiadóhivatala.

E L A D Ó **gyümölcsfák,**

1—4 évesek, bokorrózsák
és Thuják 50—100 cm.
magasak.

Árjegyzéket bérmentve küld:

Keserű Bálint
gyümölcsiskolája.

Pusztamonostor.

Szolnok megye.

IPI LAJOS

kötélgyártó mester

ajánlja elismerten legjobb minőségű gyártmányait.

H a t v a n .

Szabadság u. 15.

Klang Sándor

vaskereskedő

Hatvan.

Telefon: 68.

Mindennemű vas és háztartási
cikkek, a legmodernebb kályhák
és tüzhelyek raktáron nagy
v á l a s z t é k b a n .

Árverési hirdetmény-kivonat.

Dr. Vajda Lipót végrehajthatónak özv. Dencs Ferenczné végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 79 P 34 I tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a hatvani kir. járásbíróság területén levő, Hort községben fekvő, s a horti 3283 sz. tkvi. betétben A. I. 1. sorsz. 1928/2 hrszám alatt foglalt végrehajtást szenvedő nevében álló szántó ingatlanra 617 P. kikiáltási árban, — az u. ottani 3283 sz. tkvi. betétben A. I. 2. sorsz. 3848/6 hrszám alatt foglalt, végrehajtást szenvedő nevében álló szántó ingatlanra 361 P. kikiáltási árban, — az u. ottani 3283 sz. tkvi. betétben A. I. 3. sorsz. 3915/366 hrszám alatt foglalt, végrehajtást szenvedő nevében álló szántó ingatlanra 76 P. 50 f. kikiáltási árban, — az u. ottani 3283 sz. tkvi. betétben A. I. 4. sorsz. 3917/457 hrszám alatt foglalt, végrehajtást szenvedő nevében álló szántó ingatlanra 7 P kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1939 évi március hó 17 napján d. u. 3 órakor Hort községházánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok közül az 1928/2 hrszámú ingatlan a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ad részénél, a többi ingatlan jószágtestenként 292 P. 32 fillérnél alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy 1881. LX. tc. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldöttnek letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881 LX. tc. 147, 150, 170 §§. — 1908 LX. tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908 XL. tc. 25. §.)

Hatvan, 1938. évi december hó 7 napján.

dr. Antalóczy s. k.
kir. jbiró.

Hevesmegyei Népbank R.-T. Eger

Telefon: 73. Telefon: 73.

Alapított: 1906-ban

Elfogad:

pénzt, gyümölcsöztetés végelt betétkönyvre,
heti befizetéses könyvecskékre és folyószámlára.

Folyósít:

jelzálog és nyílt váltó kölcsönöket.
Tőzsdai megbízásokat elfogad.

Vesz:

idegen pénzeket és csekket.
Tatai és borsodi szenekre rendeléseket elfogad.

Rádió nélkül

üres a ház

Standard-rádiók

Illés Béla rádióüzletében
rádiócsere, rádiójavítás, rádiórendelés.

Reiner Adolf

fa és építési anyag kereskedő

Eternit

pala, cső,
burkoló-
lemezek

LLOYD cserépkályhák és falicsempék eladási helye
Ládagyárban mindennemű gyümölcs-
ládák legolcsóbban beszerezhetőek!

EGER

Deák Ferenc utca 67. szám.
Telefon: 186.

CZVANCZIGER LAJOS

bádogosmester

EGER. a Vár feljártánál

Elvállal: minden a bádogos szakmába vágó munkákat.
Árajánlattal díjtalanul szolgál!

A szerkesztésben résztvesznek:
Egerben: Dr. Erlach Sándor, Gyöngyösön: Dr. Katrics Kálmán, Tiszafüreden: Dr. Végh József,
Pásztón: vitéz dr. Szilágyi Sándor.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Vig Vilmos, Hatvan, Telefon: 85.

Társzerkesztő: Balogh István Gyöngyös.

Kéziratok, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére Hatvanba küldendők.

NEM KELL ALKUDNIA!

Az EGRİ „HANGYA“

S z ö v e t k e z e t

Divatárú üzletében (Piac-tér.)

Fehérnemű
Flanell

Selyem, műselyem
Kötött áru

Cipő
Szőnyeg

Blumenthal

Béla

épületfa- és
tűzifakeres-
kedése.
cementá-
rugyára.

Hatvan

Telefon: 29. szám.

Cement és mozaik lapok, cementcsövek, járdakövek dus választékban mindennemű építőanyag legjobb minőségben kapható. Terrenol asbestpalagyár, Gyöngyösi parkettgyár Sempertova Első Magyar Nemességvakolatgyár kerületi képviselője.

KORONA

nagy-
szálloda
EGER

Tulajdonos: Eger megyei város,
Bérlő: Unterreiner János.

Legmodernebb berendezésű szálloda 50 szobával, a gyógyhatású fürdők, és uszodák közelében. A napi penzió ára mérsékelt.

Felvilágosításokat ad:

Városi Idegenforgalmi Hivatal,
Eger, (Városház)

Bindfeld Márk és fia részvénytársaság

épületfa kereskedő cégnél a legmodernebb kivitelű cement, járda- és mozaik lapok a legjutányosabb árban beszerezhetők.

HATVAN. Telefon 30 sz.

A gondos háziasszonynak
csütörtökön
első teendője, hogy felkeresse
HAJDU ÁRMIN

üzletét,

ahol friss pörkölésű előrendő

kávét

kap igen jutányos áron! — Denaturált szesz nagyban és kicsinyben! — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök! — Saját érdeke parancsolja, hogy egyszer látogasson el HATVANI üzletembe.

Egrí „Hangya“ Szövet- kezet

FÜSZER és CSEMEGE KERESKEDÉSE

Főüzlet Kossuth-tér (Piac-tér.)

NYOMATOTT PALÁSTHY SÁNDOR KÖNYVNYOMDÁJÁBAN HATVANBAN.